

**ZRÍNYI MIKLÓS
NEMZETVÉDELMI EGYETEM
VEZETÉS- ÉS
SZERVEZÉSTUDOMÁNYI KAR**

**XXV. ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS
DIÁKKÖRI KONFERENCIA
7. HADTUDOMÁNYI SZEKCIÓ**

REZÜMÉ KÖTET

BUDAPEST 2001. ÁPRILIS 10-11.

A Határőrség vezetékes távközlési hálózata és alközponti rendszere

Ágoston László

hőr. zls.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Határőr Műszaki Tanszék
Híradó szak, 4. évf., 10141

Témavezető: Várszegi Gábor hőr. mk. őrgy.

Dolgozatom a Határőrség jelenlegi vezetékes távközlési hálózatának helyzetét, felépítését, kapcsolódási pontjait és alközponti rendszerét mutatja be a kirendeltségektől az országos parancsnokságig.

A 90-es évek elejétől rohamosan fejlődő távközlési rendszer közeljövőben elérendő fejlettségi szintjét és megvalósításának egy lehetséges módját vázoló fel.

A LÉGVÉDELMI RAKÉTA ALEGYSÉG VEZETÉSÉNEK IDŐSZERŰ KÉRDÉSEI

Atkári Győző

őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem,
Hadtudományi kar
Katonai vezető kiegészítő légvédelmi szak, 2. évf.,
KVKL-4

Témavezető: Koós Gábor mk. alezredes

A Magyar légierő a NATO Déli Régió Légierő Parancsnokság alárendeltségében látja el feladatait. A megváltozott vezetési rendszer magával hozta az eddig bevált és alkalmazott vezetési módszerek, valamint eljárások cseréjének szükségességét. Az új vezetési eljárások elsősorban angol nyelven és nem a Magyar légvédelmi rakéta alegység fegyverzeti, alkalmazási sajátosságának megfelelően állnak rendelkezésre. Dolgozatomban az alegység szintű harcvezetés okmányrendszerét és annak számítógépes támogatással történő megvalósításának lehetőségét vizsgálom. Alapvető ajánlasként figyelembe vettem a NATO terminológiát és eljárásokat, a régi és az új vezetési rendszerrel kapcsolatos kérdésköröket. Az fejlesztés alatt lévő UNICORN harcvezetést támogató program alkalmas oktatási eszközként a légvédelmi törzsekbe beosztott tisztek hatékony felkészítésére és gyakoroltatására. Az UNICORN program elfogadása és rendszeresítése esetén biztosított a légvédelmi rakéta alegység automatizált harcvezetése, valamint az alegységparancsnok számára egyszerűbbé és áttekinthetőbbé válik a harc és tűzvezetés tevékenységének végrehajtása.

**Segédanyag a Határőrség vezető szervek felkészítése és módszertana című tantárgy
oktatásához**

Badics András, Kemenes Péter

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Határrendészeti és védelmi Tanszék III. évf., HRKL-1

Témavezető: Dr. Sándor Vilmos egyetemi tanár

A dolgozat hiánypótló célzattal készült. A vezetőképzés fontos területéhez kapcsolódó segédanyag elkészítését vállaltuk fel.

Egységes szerkezetben találhatóak a Határőrségnél alkalmazott vezetési módszerek és a hozzájuk kapcsolható munkaformák. A modern felnőttoktatás elemeit kapcsoltuk a jelenlegi munkamódszerekhez. Ajánlásokat fogalmazunk meg a Határőrség számára az új munkaformák, illetve a számítógép alkalmazási lehetőségei tekintetében.

A MAGYAR RÁDIÓELEKTRONIKAI FELDERÍTÉS TÖRTÉNETE

Bakallár Lídia

hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Rádióelektronikai Felderítő szak, IV. évf.

Témavezető: Sallai József mk. alezredes

A dolgozat megírásával az volt a célom, hogy a magyar rádióelektronikai felderítés történetét összefüggéseiben megvizsgáljam, valamint a kutatás fő szempontja a rádióelektronikai felderítés feladatai, szervezetei és a technika fejlődése között milyen párhuzam vonható és ez milyen hatással volt a rádióelektronikai eszközök fejlesztésére, katonai célú felhasználására és rendszerbe állítására.

A kutatást nehezítette, hogy irodalom nem állt rendelkezésemre ezért csak a Magyar Köztársaság Katonai Felderítő Hivatal csapatmúzeumának archív anyagaira támaszkodhattam, valamint az ott lévő muzeológus elbeszéléseire.

Mivel rádióelektronikai felderítő szakos hallgató vagyok, ezért úgy gondolom, hogy minden fegyvernem és szakcsapat tartozik magának annyival, hogy saját történetét feldolgozza.

A GTD—350W hajtómű rezgésdiagnosztikai mérései

**Bakosi Ferenc,
Susa Gábor**
hallgatók

ZMNE BJKMFK Repülő sárkány-hajtómű tanszék

Konzulensek: dr. Szabó László mk. alezredes,

Kavas László mk. őrnagy,

dr. Peták György nyá. ezredes

Napjainkban egyre nagyobb teret hódít a műszaki élet területén a rezgésvizsgálat. A szerzők ennek a diagnosztikai módszernek gyakorlati alkalmazási lehetőségét a Magyar Honvédségben rendszerben álló Mi—2 típusú helikopter hibafeltáró vizsgálata alapján mutatják be. A rezgésvizsgálat csak egy, a napjainkban alkalmazott diagnosztikai lehetőségek közül, amelyet a Magyar Honvédség repülőcsapatainál meg lehet valósítani. A szerzők a mérés során megvizsgálták a helikopter teljes sárkányszerkezetét, a hajtóművét és a hajtásvázlatokat. A szerzők a mérési helyeket a szakemberek által javasolt helyen a hajtómű paramétereinek megfelelően vették fel, illetve azok közvetlen közelében, hiszen a hajtómű felépítésén nem változtathattak. Megállapítható, hogy a felvett rezgési spektrumok többségükben tisztáz, a meglévő adatok ismeretében jól értékelhetők, a várható hibafrekvenciák legnagyobb része előre meghatározható.

**SZÁMÍTÓGÉPES OKTATÓPROGRAM A HATÁRŐRSÉG
ÚTLEVÉLKEZELŐ ÁLLOMÁNY RÉSZÉRE, A SZEMÉLYAZONOSÍTÁSI
ISMERETEK FEJLESZTÉSÉRE**

Bálint Attila

hőr. mk. őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Hadtudományi Kar

Határrendészeti és védelmi vezetői szak, 2. évf.

HRKN-2

Témavezetők: Dr. Nagy György egyetemi tanár,

Zsigovits László egyetemi adjunktus

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás a képzés színvonalának további emelését és hatékonyságának növelését követeli meg a Határőrségtől. A kialakult helyzet, melynek ellentmondása a magas szintű és bonyolult ismeretek elsajátítása és a rendelkezésre álló idő rövidegében nyilvánul meg, készítetett arra, hogy felhasználva a XXI. szd. információ technológiáját, keressek olyan módszereket, melyek alkalmasak az említett ellentmondás feloldására. A kutató munka során arra az eredményre jutottam, hogy az oktatás multimédiás anyagokkal való támogatása, az egyik lehetséges eszköz, mely hozzájárul a képzés igényeinek teljesítéséhez. Az általam kidolgozott tananyag alkalmas arra, hogy a járőrök és az útlevélkezelők önállóan tudják alkalmazni szakmai ismereteik megszilárdítására. Céloom a program készítésével, hogy bemutassam azt, hogy a Határőrség szolgálati feladatai ellátásához is alkalmazhatók a modern informatikai eszközök. Másrészt bebizonyítsam, hogy a Határőrségnél oktatott ismeretek multimédiás rendszerű feldolgozása eredményesen, költség hatékonyan alkalmazható a végrehajtó állomány felkészítésében.

Humánus fegyverek

Balogh Péter

hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Rádióelektronikai Felderítő szak, IV. évf.

Témavezető: Szűcs Péter okl. mk. őrnagy

Az elektronikára épülő rendszer igen érzékeny az elektromágneses impulzusokra és a rádiófrekvenciás zavarásokra. Ha nincs kellő védelem kiépítve, amik megvédenék a rendszereket akkor a harctéri infrastruktúra megbomlik, így a vezetésben hiányosságok lesznek és a reakcióidő meghosszabbodik. Elektronikus eszközöket romboló fegyverekkel ki lehet iktatni egyes rendszereket, ezáltal lassítva, esetleg bénítva az ellenség vezetési munkáját. Ilyen fegyverek a nagy energiájú rádiófrekvenciás fegyver (HERF High Energy Radio Frequency gun) és az elektromágneses impulzusfegyver (EMP Electromagnetic pulse).

A HERF fegyverek nagy teljesítményű irányított rádiófrekvenciás jelek sugárzásával képesek egy adott elektronikai rendszert megbénítani. Ezen fegyverek kifejlesztése, továbbfejlesztése ma is az egyik kutatás téma az USA katonai fejlesztéseinek.

Az EMP fegyverek megépítésének gondolata a nukleáris kísérletek egyik mellékhatásaként létre jövő elektromágneses impulzus révén született. Ennek előnyeit felismerve ma speciális generátorral elő tudnak állítani elektromágneses impulzust, amely tönkre tudja tenni az árnyékolatlan elektronikai rendszereket.

A GSM és CDMA rendszerek összehasonlítása

Baranyai Csaba

hallgató

ZMNE BJKMF kara

Híradó tanszék, 3. évfolyam 10132.

Témavezető: Dr. Nagy Lajos, egyetemi docens (BME)

Farkas Lóránd PhD. Hallgató (BME)

A dolgozat témája a GSM és a CDMA rendszerek összehasonlítása. Témakörök szerint tárgyalja a cellás rádiótelefon rendszerek alapvető jellemzőit, majd a kódkiosztásos többszörös hozzáférésű (CDMA) rendszer elvét, alapvető jellemzőit, az adatátvitel alapvető struktúráit. Foglalkozik a cellás rádiótelefon rendszerek alapjaival, kialakulásával, felhasználásával és fejlődésével. Ismerteti az alapvető szabványokat és a hazánkban megvalósult rendszereket. Tárgyalja a CDMA rendszerek szélessávú kódolási – dekódolási folyamatát, előnyeit, hátrányait a korábbi rendszerekhez képest.

A szakirodalomban publikált eredményeinek felhasználásával, rendszertechnikai adatokra támaszkodva, a levonható következtetéseken túl, a dolgozat fő célja – szoftveres szimulatív módszerek alkalmazásával - megállapításokat nyerni a cellatervezés szempontjaira. A szimuláció folyamán egy rendelkezésre álló, (és fejlesztés alatt lévő) szoftverrész felhasználásával rendszeranalízist folytattunk le. A kapott eredmények kiértékelésével támogatást tudunk adni a CDMA rendszerek cellatervezésének szempontjaira.

HELYÉRZÉKENY MÉRŐRENDSZER ADATBÁZIS FELTÖLTÉSÉNEK FIZIKAI MEGVALÓSÍTÁSA

Barczikay Péter, Bihari László
hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Műszaki informatika szak, 3. évfolyam, 16.131

Témavezető: Barna József alezredes, főiskolai docens

A BJKMFK informatika tanszékén folyó tudományos munka keretein belül mintegy hat hónapja foglalkozunk térinformatikai rendszerek felhasználási lehetőségeivel.

Az általunk készített rendszer célja, hogy a mérési eredményeket és a földrajzi koordinátákat közös adatbázisban jelenítse meg.

Eddigi munkánk során adatgyűjtést és forrásfeldolgozást végeztünk, a gyakorlati megvalósítás ebben a tanévben kezdődött el, melynek során kiválasztottuk a megfelelő eszközöket a feladat végrehajtásához. Az adatgyűjtést és feldolgozást mikrovezérlővel oldjuk meg, melyhez passzív érzékelők és műholdas navigációs berendezés kapcsolódik. Az adatok megjelenítését és rendszerezését Windows környezetben, személyi számítógépen valósítjuk meg.

A kutatómunka jelenlegi szakaszában nem tekinthető befejezettnek, a rendszer folyamatos fejlesztés alatt áll. Célunk egy moduláris felépítésű, univerzális felhasználási lehetőségekkel rendelkező eszköz kifejlesztése.

A Határőrség jelrendszere NATO jelekkel

Barna Ferenc

hőr. őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Hadtudományi Kar

Határrendészeti és védelmi Tanszék, HRKL-1

Témavezető: Horpácsi Ferenc hőr. alezredes, tanársegéd

A magyar Határőrség sajátos helyzetben van Európában, ugyanis kettős rendeltetésű, egyben sajátos jogállású és szervezetű szerv, melynek feladata – az egyre jobban az előtérbe kerülő – rendészeti feladatok mellett a haza katonai védelme is. Így elengedhetetlen a fegyveres erőkön belüli együttműködés, ezzel együtt a közös, kölcsönösen értett jelrendszer alkalmazása.

A Határőrség még napjainkban is a szovjet mintára megalakított szervezet jelrendszerét alkalmazza, nem vette még át a NATO jelek „ideológiáját” sem a színelméletben, sem a jelek formájában, így ezen a téren jelenleg űr található. A dolgozat a lehetséges, új jelrendszer egyikét vázolja fel elektronikus dokumentum formájában, hat „html” lap összefűzésével, hivatkozásokkal ellátott, „érzékeny” tartalomjegyzékkel. Napjainkban alkalmazott böngésző programokkal kezelhető, így segíti az oktatást (prezentációs anyagként, tananyagként egyaránt alkalmazható), illetve döntési lehetőséget kínál a jelrendszer véglegesítésére.

**MAGYARORSZÁGRA IRÁNYULÓ, ÉS AZ ORSZÁGON ÁTHALADÓ
KÁBÍTÓSZER CSEMPÉSZET MÓDSZEREI, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A
HEROINRA ÉS A KOKAINRA.**

Bebesi Zoltán
rendőr főhadnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar, Biztonság és
Védelempolitika szak, 2 évf.
BVKL-5

Témavezető: Dr. Sós István nyá. rendőr alezredes

A bűnöző szervezetek a kábítószer előállításával, szállításával és kereskedelmével egyaránt foglalkoznak. E témából csak az illegális kábítószer kereskedelemmel foglalkoztam, a teljesség igénye nélkül. Ezen belül is kizárólag a heroin és kokain csempészettel.

. A legnagyobb feladat a tevékenységből adódóan a Vám- és Pénzügyőrségre koncentrálódik, de a rendőrségnek fontos szerepe van a sikeres határ lefoglalásoknál, mivel nyílt és operatív információkkal e szervezetet folyamatosan tájékoztatja.

A dolgozatomban több összehasonlító táblázatot fogok közölni a lefoglalt kábítószer mennyiségekről azok fajtáiról. Ezen adatok birtokában következtetéseket fogok leszűrni. Valamint megemlítek csempész módszereket, ezek ismerete elengedhetetlen a sikeres felderítésben.

A tanulmányom utolsó fejezetében teszek ajánlásokat arra vonatkozóan, hogy hogyan lehetne még eredményesebben felvenni a harcot a kábítószer csempészet ellen.

**A KÁBÍTÓSZER FOGYASZTÁS JELENSÉGE, SZOCIOLÓGIAI,
TÁRSADALMI ÖSSZEFÜGGÉSEI ÉS DIFFERENCIÁLT KEZELÉSÉNEK
MÓDSZEREI MAGYARORSZÁGON EGY RENDŐRTISZT SZEMÉVEL**

Bebesi Zoltán
rendőr főhadnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Vezetés és Szervezéstudományi Kar,
Védelemigazgatási szak, 2. Évf.
VIKHL-2

Témavezető: Dr. Dobai Pál alezredes egyetemi adjunktus

A kábítószer ezerarcú szörnyetegének sok megnyilvánulási formájával elsőként (vagy szinte kizárólagosan) épp a rendőrök találkoznak. A rendőri szemlélet természetesen természetesen a kábítószer előállításának, kereskedelmének és fogyasztásának büntetőjogi vetületeit kell, hogy előtérbe helyezze: ám meg kell látni a probléma más beágyazottságát is. Jómagam 1991-től foglalkozom rendőrtisztként a drog problémájával. Arra törekedtem, hogy megismerjem: miért, hogyan lesz valaki drogos Magyarországon. A statisztikák – amelyekből a tanulmányban idézni fogok – riasztó képet festenek – a valóság azonban túlmutat ezen. A tanulmányom utolsó fejezetében (VII.) teszek ajánlásokat arra vonatkozóan, hogy hogyan lehetne eredményesebben felvenni a harcot a kábítószer ellen. Bízom abban, hogy a maga szerény eszközeivel ez a tanulmány hozzá segít majd a közös gondolkodáshoz.

**Az operátor (repülőgép-vezető) átviteli
függvényének számítógéppel támogatott analízise**

Beller Balázs, Morvay Balázs
hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Fedélzeti Rendszerek Tanszék
Villamosmérnöki szak 4. Évfolyam
VIHIA-2

Témavezető: Dr. Ludányi Lajos mk. alezredes, egyetemi adjunktus

A kutatás célja olyan számítógépes forrásprogram létrehozása, amely lehetővé teszi a repülőgép-vezető pillanatnyi fiziológiai és pszichikai állapotának megítélését, a repülés végrehajtására való alkalmasságát.

A szoftver által megoldott fontosabb feladatok, sztochasztikus jelsorozatok generálása, követő jelek bevitele, auto- és keresztkorrelációs függvények számítása, azok megjelenítése kétdimenziós koordináta rendszerben, adatok elmentése, és betöltése.

A szoftver gyakorlati alkalmazása a katonai és polgári repülésben a repülőgép-vezetők, s repülésirányítók vizsgálatárban, s az élet egyéb területein operátorként tevékenykedő személyek analízisében található.

Csodafegyverek: V-1 és V-2

Bence Balázs

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Biztonság- és védelempolitika szak, 4. évfolyam
BVA-1

Témavezető: Horváth Csaba alez., docens

A második világháború óriási előrelépés és technikai fejlődést jelentett a korábbi háborúkhoz képest, soha nem látott új fegyverek, eszközök jelentek meg. Ezekről, köztük a V-1-es szárnyas bombáról, a V-2-es rakétáról sok írás látott napvilágot, de a fejlesztés, és az alkalmazás általában külön, vagy szétszórtan, gyakran hiányosan jelenik meg. Ebből kiindulva egy átfogó, jól érthető dolgozat megírása volt a célom, melyben a kezdetektől a háború végéig kísérem figyelemmel ezen eszközök működését, fejlesztését és alkalmazását. Munkámban kitérek a szárnyas bomba kifejlesztésének lépéseire és megvizsgálom alkalmazásának körülményeit és követelményeit. Hasonlóan dolgozom fel a V-2-es történetét is. Röviden kitérek a bevetési módok körüli vitákra és az angolszászok ellenlépéseire, majd az eszközök eredményességét, bevetési tapasztalatait összegezve próbálom meg értékelni a két technikai újítást, melyek későbbi fegyverrendszerek, K+F elgondolások alapjául is szolgáltak.

Dolgozatom jó alapot jelenthet a téma további kutatása, bővítése szempontjából és jól felhasználható lehet az oktatásban segéd- ill. kiegészítő anyagként, ismeretterjesztésként.

ABSZURD HÁBORÚ EGY MAROKNYI SZIGETÉRT, A VILÁG VÉGÉN

Berger Csaba

mk. őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Katonai vezető szak, 2. évf., KVKSZ-6

Témavezető: Dr. Ruppert József alez., adjunktus

Pályamunkámban megkíséreltem felvázolni a Falkland-válság kialakulásának okait, körülményeit, valamint máig ható tanulságait. Az a tény, hogy a hidegháború véget ért és a globális biztonság lényegesen javult, nem jelenti azt, hogy a béke és a biztonság a világnak ránk eső részén automatikusan biztosított. A visszaesésre bármikor lehetőség nyílhat egy totális hatalom uralomra kerülése esetén a közép-európai régióban is. Ez hazánkra nézve új biztonsági kockázatot jelentene.

Kutatásom során alapvetően a napi híreket, a szaksajtót, valamint a szakirodalmat tanulmányoztam. Ezeket vettem össze a szemtanúk elbeszéléseivel, reagálásaival.

Munkám eredményeként könyvelhető el, hogy sikerült megvilágítani a falklandi háború kirobbanásának valódi okait, és az ebből levont következtetések feldolgozásával a hasonló konfliktusok kezelése sikeressé válhat.

AZ EZERÉVES MAGYARORSZÁG (MAGYARORSZÁG NÉMET MEGSZÁLLÁSA - AHOGY KÉRI KÁLMÁN VK. EZDS. LÁTTA)

Berger Csaba

mk. őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Katonai vezető szak, 2. évf., KVKSZ-6

Témavezető: Dr. Horváth Csaba alez., adjunktus

Az új évezredben sem veszítheti el aktualitását az eddigi legnagyobb világégés magyar vonatkozású történéseinek kutatása.

Pályamunkámban arra mutatok rá, hogy az események milyen sorrendben követték egymást a magyarságra nézve tragikus német megszállás során.

Kutatásom alapját a levéltári dokumentumok szisztematikus feldolgozása jelentette, melyet kiegészítettem néhai Kéri Kálmán (akkor vk. ezds.) feljegyzéseinek, interjúinak tanulmányozásával.

Munkám eredményeként mindenki számára világossá válik, hogy 1944. márciusában ki, milyen hibát követett el a magyar hadvezetőség részéről. Ezen eredmény feldolgozásával egy hasonló konfliktus kezelése sikeresebb lehet.

A MÁSODIK KÍSÉRLET

Berger Csaba
mk. őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Katonai vezető szak, 2. évf., KVKSZ-6

Témavezető: Dr. Horváth Csaba alez., adjunktus

Százak és ezrek kutatják mind a mai napig a Második Világháború történetét, azonban az elmúlt évtizedek során sem sikerült megnyugtató választ adni arra a kérdésre, hogy miért nem sikerült Magyarországnak időben kilépni a német-magyar szövetségből.

Pályamunkámban megpróbálom összefoglalni az 1944. októberi, és az azt megelőző események kapcsolódásait és következményeit, különös tekintettel a Kormányzó, és az akkori kormány tagjainak tevékenységére.

Kutatásom során főként a szakirodalmat, valamint a levéltári dokumentumokat dolgoztam fel szisztematikusan.

Munkám legfőbb eredményének azt tartom, hogy világossá vált, a történések menetében hol lehetett volna a magyarság számára pozitív befolyást gyakorolni az eseményekre. Egyetemünkön tanuló leendő vezetőink számára az elkövetett hibák kiértékelése feltétlenül kívánatos lenne a hasonló baklövések elkerülése érdekében.

A MAGYAR HONVÉDSÉG NEM HÁBORÚS KATONAI FELADATAI
(A BIZTONSÁGPOLITIKA TÜKRÉBEN)

Boldizsár Gábor
százados

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi kar
BVKN-2

Témavezető: Dr. Padányi János alezredes, ZMNE tudományos főmunkatárs

A megváltozott világ új, eddig nem ismert veszélyei, kihívásai között a fegyveres erők kerestek-keresik helyüket.

Célom a Magyar Honvédség feladatainak, szerepvállalásának, szükséges képességeinek meghatározása a megváltozott biztonsági környezetben, a NATO nem háborús és területen kívüli katonai műveletei alapján.

A kutatómunkám során összegyűjtöttem, elemeztem a témához kapcsolódó szakirodalmat, szakértők és saját véleményemet.

A LÉGVÉDELMI RAKÉTAEGYSÉG ERŐFORRÁSAI VIZSGÁLATA A HARCI LEHETŐSÉGEK ÉS A TŰZRENDSZER ÉRTÉKELÉS TÜKRÉBEN

Bunkóczi Sándor őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Katonai vezetői szak, 2. évf., KVKL–3

Témavezető: Dr. Ruttai László, egyetemi docens

A harc sikeres végrehajtásának alapfeltétele, hogy az előjáró parancsnokok minden esetben pontosan ismerjék az alárendeltjeik rendelkezésére álló erőforrásokat, illetve képességeiket a meghatározott harcfeladatok végrehajtására.

A légvédelmi rakétaegység feladat-végrehajtásra vonatkozó képességeinek, illetve az azok realizálását biztosító erőforrásainak meghatározása a legbonyolultabb, legösszetettebb, és összefüggéseit tekintve a legjelentősebb feladatok közé tartozik.

Dolgozatomban a légvédelmi rakétaegység erőforrásainak vizsgálatára a gyakorlatban is alkalmazott módszereket mutatom be, amelyek között nemcsak a vizsgálat metodikájában, hanem filozófiájában is lényeges különbség mutatkozik. Mindkét vizsgálati módszer sajátos mennyiségi és minőségi mutatókkal bír, az alapvető különbséget a légi ellenségről rendelkezésre álló információktól függő valószínűségi mutatók alkalmazása jelenti.

Magyar hadszervezet a X - XV. században

Czikora Ildikó
hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Katonai vezetői szak, 2. évf.,
KVARI-2

Témavezető: Dr. Szani Ferenc alezredes, docens

Dolgozatomban bemutatom a magyar hadszervezet alakulásának egyes szakaszait, a X-XV. században. Célom, hogy a változások okait és körülményeit felkutassam korábbi tanulmányaim és egyéb, későbbi kutatásaim alapján. Módszertanilag felépítve az első fejezetekben bemutatom - időrendi sorrendben- a honfoglaló magyarok hadseregének felépítését és harcmodorát, a kora középkori államfők -Géza, István, Károly Róbert, I. Lajos- hadszervezői munkásságát.

Dolgozatom bővebben foglalkozik a török fenyegetettség idején bekövetkezett változásokkal, a hadsereg felépítésének, fegyverzeteinek, harcmodorának fejlődésével. Részletesen bemutatom Mátyás seregét, a korszak legjobban szervezett és irányított zsoldos hadseregét.

Összegzésként értékelem a változásokat olyan szempontból, hogy azok az adott korban pozitív vagy negatív irányú fejlődést eredményeztek a hadszervezetben. Tanulmányom alapján azt a következtetést vonhatom le, hogy tisztán sem az egyik, sem a másik érdemi változás nem következett be.

A Határőrség rádióhíradásában alkalmazott bázisállomások

Czukor Gergely
hőr. zls.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Határőr Műszaki Tanszék
Híradó szak, 4. évf., 10141

Témavezető: Várszegi Gábor hőr. mk. őrgy.

Dolgozatommal a Határőrség határőrizeti kirendeltségein telepített rádió bázisállomások felépítését, működését és az általuk nyújtott szolgáltatásokat kívánom bemutatni. Nagy hangsúlyt fektetek a MOTOROLA típusú bázisállomás áramköri felépítésére, az adó és a vevő működésének rendszertechnikájára. Néhány gondolatban kitérek a Belügyminisztérium fejlesztési irányára.

GEPÁRD nagy teljesítményű lövészfegyver család

Cseh Sándor
hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Bolyai János Műszaki Főiskolai Kar
Fegyverzettechnikai mérnök szak, 4. évf.
08441 sz.

Témavezető: Fecsó László mk. alezredes
Orbán János mk. őrnagy

A GEPÁRD nagy teljesítményű lövészfegyver-család - a második világháború óta - a magyar hadiipar első nagyszabású önálló vállalkozása a lövészfegyver-fejlesztés és gyártás területén. A fejlesztés célja: nagyhatású (nagy kaliberű, nagy torkolati energiájú és nagy pontosságú), egy lövész által kezelhető lövészfegyverek kialakítása volt - speciális feladatokra. A fejlesztés ma is folyik - a piac igényei szerint - egyre újabb fegyverek létrehozásával.

A széleskörű alkalmazásuk lehetséges, mint mesterlövész puskák (a nagy távolságban is érvényesülő egy lövés = egy találat elv alapján), romboló puskák, személyvédelmi-közelharc és még más irányú speciális felhasználás.

A tanulmány célja, hogy a Gepárd nagyteljesítményű lövészfegyver család technikai megközelítése, alkalmazása (mind katonai és mind más intézmények terén), fejlődése, használatuk létjogosultsága. A legújabb adatok és vizsgálatok részletes eredményeivel. A Gepárd M1 és Gepárd M7 közötti különbségek és hasonlóságok, mely területeken történtek meg a fejlődések.

A TETRA KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZER ÉS KATONAI ALKALMAZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI

Dányi Béla mk. alezredes, Magyar Sándor mk. őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Vezetés-és Szervezéstudományi Kar,
Haditechnikai menedzser szak, 2. évf., KMKK-2

Témavezető: Dr. Sándor Miklós, docens

A dolgozat megírásával célunk egy olyan átfogó, összegző képet nyújtani a TETRA rendszerről, ami megvilágítja katonai alkalmazásának lehetőségeit. A dolgozathoz megismerhető, hogy a TETRA a kor színvonalának megfelelő, a kormányzati, segélyszolgálati igények alapján kialakított rendszer. Széles szolgáltatási köre, szolgáltatási funkciói alkalmassá teszik a rendszert bizonyos területeken katonai felhasználásra. Üzemmodjai között a cellás rendszereken túlmutatva a közvetlen üzemmód használata a katonai felhasználást, biztonságot támogatja. A TETRA rendszer összekapcsolhatóságát tekintve rendkívül jól összekapcsolható, illeszthető más hálózatokhoz. Az interoperabilitás biztosított. A felhasználók jogosságuk függvényében léphetnek, vagy nem léphetnek ki más hálózatokra. A rendszer nagy biztonságot nyújt az illetéktelen hozzáférés (beleértve a készülék megszerzése utáni hozzáférést is), lehallgatás ellen. Ebben a modulációs módnak, az időosztásos többszörös hozzáférésnek és az ACELP kódolásnak is nagy szerepe van.

A TETRA, trónkölt digitális rádióhálózat a honvédség számára is igen jól alkalmazható.

VESZÉLYES ANYAGOK KÖZÚTON TÖRTÉNŐ SZÁLLÍTÁSA

Szerző: Darida Eszter t.ö. hdgy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Biztonságtechnikai mérnök szak, 2000-ben végzett

Témavezető(k): Török László E. mk. őrgy., főiskolai docens

A veszélyes anyagok közúti szállításának veszélyei az egész világon súlyos problémát jelentenek a lakosság és az esetleges balesetek felszámolásában résztvevő szervek számára.

Magyarországon növekvő tendenciát mutat a veszélyes áruk szállítása során bekövetkezett balesetek száma. A balesetek megelőzésének, valamint következményeinek felszámolása érdekében hathatós és gyors lépéseket kell tenni a problémák megoldására, mivel Magyarország Európai Unió csatlakozási feltételei között szerepel a stabil, rendezett, ellenőrzött veszélyes anyag szállítás megszervezése, illetve a veszélyes anyag tranzitforgalom megbízható kézbentartása.

Tudományos diákköri dolgozatom célja, hogy átfogó képet nyújtson a veszélyes áruk nemzetközi közúti szállításáról, valamint az érvényben lévő szabályozási rendszerről. Rövid összefoglalót ad a Magyarországon kialakult helyzetről, az 1998-as évben a közúti balesetek során a környezetbe kijutott veszélyes anyagokról, a megoldandó problémákról, valamint irányt mutat a megoldási lehetőségek felé.

A Schengeni Információs Rendszerhez történő csatlakozás
határőrségi feltételei és ezek fejlesztési lehetőségei

Draskóczy József hőr. őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Határrendészeti és védelmi vezetői szak 2. évf.,
HRKN-2

Témavezető: Zsigovits László hőr. alez., adjunktus

A kutatás célja, hogy történeti és technikai áttekintést adjon a Magyar Köztársaság Határőrségénél folyó Európai Unió csatlakozást célzó, felkészülési munka egyik részterülete - a Schengeni Információs Rendszerhez /SYS/ történő csatlakozás - feladatának, informatikai háttéréről és fejlesztésének megoldási lehetőségeiről. Röviden bemutatja az EU kialakulásának folyamatát, a jelentősebb megállapodásokat. Leírja a SYS jogszabályi és technikai háttérét.

Vázolja a jelenlegi magyar határőrizeti rendszer működését és a tovább-fejlesztésére vonatkozó elképzeléseket.

Áttekintést ad szervezeti szintenként a határőrség vezetését és feladatainak végrehajtását biztosító, informatikai rendszer felépítéséről, jellemzőiről. Adatokat bocsát rendelkezésre az utóbbi időszak fejlesztési eredményeinek realizálásáról. Az anyag súlyoz a külföldi tanulmányutak, szemináriumok és delegációk látogatásakor gyűjtött tapasztalatokra.

A dolgozat felhívja a figyelmet az informatikai rendszer lényeges pontjaira, amelyeket az EU integrációs folyamatban a fejlesztéseknél figyelembe kell venni.

A SZÁMÍTÓGÉPEK MONITORÁNAK FELDERÍTÉSE ÉS FELDERÍTÉS ELLENI VÉDELME

Drilla Attila szds., Tóth Imre őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak, 2. évf.,
KMKE-2

Témavezető: Dr. Vass Sándor őrgy., egyetemi docens

Az elektronikai felderítés számára igen gazdag információtartalommal bír a vezetési pontokon folyó információfeldolgozás. Ezt elsősorban az elektronikai eszközök, számítógépek és azokon belül is a monitorok kisugárzott jelei teszik hozzáférhetővé. Az elektronikai védelem egyik kiemelt rendszabálya az ily módon keletkezett kisugárzások csökkentése, az információnyerés valószínűségének lerontása.

A dolgozatunkban a vezetési pontok felosztásával, az egyes munkafolyamatokban alkalmazott eszközök elektronikai felderítési lehetőségeivel foglalkozunk. Kiemelten vizsgáljuk a monitorok által keltett elektromágneses sugárzások vételének és a képi információtartalom rekonstruálásának lehetőségeit. Az elektronikai felderítéssel szemben megvizsgáljuk az elektronikai védelem adta lehetőségeket, azon belül is az elektromos árnyékolástechnikában használható anyagokat, módszereket, eljárásokat.

A több lehetséges mérési összeállítás ismertetése mellett a gyakorlatban is bemutatunk egy megépített, működő áramkört. Ezzel is felhívjuk a figyelmet az információvédelem hiányosságaira, melyek különösen fontos problémát jelenthetnek a vezetési pontokon.

A dolgozatunkban leírtak rámutatnak arra, hogy ezzel a kutatási témával - fontosságánál és jelentőségénél fogva - a Magyar Honvédség szintjén is szükséges további kutatást folytatni.

TÍPUSVÁLTÁS ELŐTT!
F-16 FIGHTING FALCON

Fekete Zsolt szds.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés és Szervezéstudományi kar
Katonai Logisztika szak, 2. évf.
LOGKA-3

Témavezető: Dr. Lükő Dénes mk. alezredes

A tanulmány a Magyar Honvédség Légierőjének napjainkra szükségessé és elengedhetlenné váló fejlesztésének tükrében felvázolja egyrészt a már meglévő harci repülőgép állomány korszerűsítésével, másrészt egy új, a NATO követelményrendszerének jobban megfelelő, kompatibilis típus beszerzésével kapcsolatos lehetőségeket. Megoldásként- elemezve a világ fegyverpiacán jelenleg hozzáférhető konkurens típusok paramétereit is- elsődlegesen új F-16 C/D harci repülőgépek hadrendbe állítására tesz javaslatot.

A műben a korszerű légierővel szemben támasztott követelményeket és az ország gazdasági teherbíró képességét egyaránt figyelembe véve bemutatásra kerülnek a kiválasztott típus paramétereit, legfontosabb jellemzői, harci alkalmazhatóságának és üzemeltetésének lehetőségei.

N A P L Ó

Magyar Királyi 89. tábori tüzérsztály
(Erdély, 1944. szeptember - november)

Földesi Ferenc alezredes

ZRÍNYI MIKLÓS NEMZETVÉDELMI EGYETEM

Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Haderőszerkezési és hadkiegészítési tanszék
VIKHL-1

Témavezető: Dr. Horváth Csaba alezredes, egyetemi docens

A Magyar Királyi Honvédség II. világháborús szerepét már több oldalról elemezték, de megítélésem szerint sok olyan terület van, amelynek feldolgozásával még teljesebbé tehetjük a honvédség, ezen belül főleg az egyes katonai szervezetek szerepét, tevékenységét. Ilyen megjelent terjedelmesebb mű többek között „Sebő Ödön: A halálra ítélt százszóalj” című műve is, mely Erdélyben, a Gyimesi szoros védelmét mutatja be. A véletlenül múltott, hogy rábukkantam ennek az 1944-ben megalakult tüzérsztály parancsnokának naplójára, majd a további kutatás során lehetőségem nyílt fotóalbumát, és egyéb iratait is megtalálni és feldolgozni. A napló feldolgozásával az volt a célom, hogy egy gyorsan megalakított, majd mintegy hat hónapot élt tüzérsztály harcát bemutassam, megemlékezzem a kötelékében harcoló tisztekről, honvédekről. Ugyanakkor a napló, valamint a fotóalbum tanulmányozása során egyre jobban körvonalazódott számomra a 30-as 40-es években szolgálatot teljesítő tiszt képzésének színvonala, katonai pályája, mindennapi élete.

A dolgozatom megírásánál elsősorban a már idézett naplóra, fotóalbumra támaszkodtam. A HM Hadtörténelmi Levéltár ide vonatkozó iratanyagát is átvizsgáltam a tüzérsztályról, de nagyon minimális eredményt könyvelhettem el. Ezt igazolta a tüzérsztály parancsnokának elbeszélése is, amely szerint az osztály összes iratanyagát, amely a visszavonulás, a harcok során keletkezett, a fogságba esésük előtt Ausztriában elásták.

Kutatásom eredményének elsősorban azt tartom, hogy olyan katonai szervezet harcát ismerhettem meg, és mutathattam be, amelyről nem olvashatunk a II. világháború magyar eseményeit bemutató művekben. Eredménynek tartom azt is, hogy a megismert adatok alapján kezdeményezni tudtam a tüzérsztály parancsnokának rehabilitációját, rendfokozatának visszaadását.

Az iratanyagokat elolvasva arra a következtetésre jutottam, hogy a Magyar Királyi Honvédség kötelékében szolgálatot teljesítő, harcoló tisztek képzettsége igen magas színvonalú volt, a nehézségek ellenére feladataikat – esküjükhöz híven - minden esetben teljesítették.

SZT-68U RÁDIÓLOKÁTOR ÁLLOMÁS KÉPESSEGEINEK JAVÍTÁSA,
A MEGLÉVŐ CÉLFELDERÍTÉSI,
CÉLKÖVETÉSI KÉPESSÉG FEJLESZTÉSE

Friedrich István mk. őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Hadtudományi Kar

Kat. vezető. kieg. légierő lev., 3 évf.

KVKLL-2

Dr. Koczka József, egyetemi tanár

A radartechnika óriási fejlődésen ment keresztül az 1880-as évektől napjainkig. Az elektronikai alkatrészek megalkotása és későbbi továbbfejlesztése nagymértékben meghatározta, a radarok és az általuk alkotott rendszerek, kialakulását és fejlődését. Az első elektroncsövekből felépített adó-vevő rendszer, már alkalmas volt a tárgyak detektálására, és a távolságmérésre. Radarkutatások Magyarországon is folytak és a Föld –Hold távolságmérés lerakta a rádiócsillagászat alapjait is.

A felderítés megnehezítése érdekében a repülő technika fejlesztése is új irányokat vett. Felismerték a hatásos visszaverő felület / δ / csökkentésének a lehetőségét. A munka kiterjed ennek a problématorozatnak a vizsgálatára. A felvetett problémák egyik lehetséges, gyakorlati megoldásként bemutatásra kerül az SZT-68U rádiólokátor-állomás képességeinek javítására tett javaslat, valamint ennek hatása a célok felderítésére.

FEDÉLZETI FELDERÍTŐ, KORAI ELŐREJELZŐ ÉS VEZETÉSI RENDSZEREK, VALAMINT ALKALMAZÁSUK TAPASZTALATA

Gangler László szds

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem,
Hadtudományi kar

Katonai vezető kiegészítő repülő szak, 2. évf., KVKR-5

Témavezető: Dr. Hadnagy Imre József alez.

A katonai felderítés a történelem során óriási fejlődésen ment keresztül. A felderítés szervezői - a harctevékenység sikere érdekében- mindig arra törekedtek, hogy az adott kor lehetőségeit mind teljesebben kihasználják. Napjainkban a felderítő és csapásmérő elemek egységes rendszert alkotnak.

Az elmúlt évek példátlan méretű, mélységű és jelentőségű változást hoztak nemcsak Magyarország, de az egész kelet-közép-európai régió történelmében. A rendkívüli társadalmi, gazdasági és politikai átalakulások jelentősen módosították a Magyar Köztársaság biztonságpolitikáját, és ezzel együtt radikális változásokra kényszerítették a Magyar Honvédséget. A NATO-hoz történő csatlakozásunk kapcsán azonban – az egységes szemléletmód, az egységes nyelvezet, a szellemi kompatibilitás, vagyis a magyar szakemberek kommunikációs képességének javítása céljából – szinte minden szakterületen elkerülhetetlen az alapvetően ajánlásként értelmezhető NATO terminológia, eljárás és eszközrendszer megismerése, és szükség szerinti adaptálása.

A dolgozat elkészítésének célja a szövetség rendelkezésére álló, a szerző által fontosnak tartott, bár önkényesen kiválasztott néhány fedélzeti felderítő eszköz bemutatásán túl, hogy rámutasson az együttműködés és a levegőből nyerhető információk megszerzésének fontosságára, a lehetséges csatlakozási pontokra. A munka megírása során a szerző rendelkezésre álló magyar, angol és orosz nyelvű szakirodalmakon túl felhasználta saját vadászirányító-megfigyelő, majd hadműveleti központ váltásparancsnokként szerzett tapasztalatait, az Interneten végzett kutatásai eredményeit, valamint az elmúlt néhány év helyi háborús tapasztalatait is.

A POLGÁRŐRSÉG TÖRTÉNETE ÉS EGYÜTTMŰKÖDÉSE A HATÁRŐRSÉGGEL

Gelsei László határőr zászlós

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar Határőr Tanszék
Határrendészeti és védelmi vezetői szak, IV. évfolyam
HVANH4

Témavezető: Dr. Pálvölgyi László határőr alezredes

Dolgozatomban a Határőrség alapfeladatából adódó tevékenységében fontos szerepet vállaló együttműködő szerv, a Polgárőrség történetét, szervezetét és feladatrendszerét vállaltam bemutatni.

Munkám célja bemutatni a két szervezet együttműködésének lehetséges területeit. Munkám során feldolgoztam a Polgárőrség és a lakossági kapcsolatok múltját, az együttműködésre vonatkozó jogszabályi háttérrel és azt, hogy ma hol tart a lakosság és a Határőrség együttműködése.

A dolgozat elkészítésében segítségemre voltak a kapcsolat kiépítésével kapcsolatban elkészült jelentések.

Véleményem szerint a Határőrség eredményességét nagyban növelheti a polgárőrök nagy számban való bevonása a határőrizeti feladatokba.

EURÓPAI UNIÓS ELVÁRÁSOK ÉS A HATÁRŐRSÉG

Gyurcsok Zoltán szds.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Határrendészeti és védelmi vezetői szak, 1. Évfolyam
HRKL-4

Témavezető: Horpácsi Ferenc egyetemi tanársegéd

Dolgozatomban az Európai Unió elvárásait ismertetem a Határőrséggel szemben, Magyarország uniós csatlakozásával kapcsolatosan. Munkámban áttekintem a Határőrség jelenlegi helyzetét, a schengeni egyezményben megfogalmazott előírásokat, az ehhez kapcsolódó feladatokat és célkitűzéseket, valamint észrevételeket, javaslatokat fogalmazok meg.

Görgey Artúr élete és hadvezéri tevékenysége

Hancz László hallg.

ZMNE-BJKMF

Gazdálkodó szak 2. évf. 15425 sz.

Témavezető: Dr. Mészáros Margit

Középiskolás koromban közel kerültem a XIX. sz. hadtörténelméhez, mely egyik ellentmondásos személyisége Görgey Artúr, akit a politikai és hadtörténelmi megítélés ellentmondásosan ábrázol. Kutatásom célja volt Görgey Artúr katonai tevékenységének bemutatása, a Magyar Honvédség főparancsnokaként végzett tevékenysége. Elkerülhetetlen volt az is, hogy ezzel kapcsolatban szóljak a hadsereg felépítéséről, meg- szervezéséről és a hadi eseményekről. Kutatási módszerként elsősorban a könyvtárakban hozzáférhető irodalmat használtam fel, ezek adataiból, táblázataiból kritikai válogatással vettem át elemeket.

A Kossuth-Görgey vitában természetes nem lehet igazságot tenni. Kossuthot ugyanis a politikai, Görgeyt pedig a hadvezéri szempontok vezérelték. A magyar történelem sajátossága, hogy veszett harcok után bűnbakot keres (ld. Nagymajtény, Világos) s többnyire igazságtalanul állít pellengérré, és gyalázza meg emléküket. Munkám következtetései:

A Görgey kérdés tökéletesen sohasem tisztázható.

Az idealista politikával szemben a realista katonapolitikának is szerepe van, ha egy ország sorsáról kell dönteni.

A történelemnek meg kell adnia azt az elégtételt, hogy indulatoktól, ideológiáktól, politikai törekvésektől mentesen tegyen igazságot nagy történelmi személyiségek vitájában, így Kossuth és Görgey vitájában is.

SZAKÉRTŐI RENDSZEREK KATONAI ALKALMAZÁSÁNAK LEHETŐSÉGEI,
HATÉKONYSÁGUK SZEMLÉLTETÉSE SZAKÉRTŐI RENDSZER-
PROTOTÍPUSON KERESZTÜL

Hangya Gábor fhdgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Vezetés– és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak, 2. évf. KMKH-3

Témavezető: Gyarmati József mk. őrgy. egyetemi tanársegéd

A szakértői rendszerek az elektronikus adatfeldolgozás fejlesztésének legújabb produktumai közé tartoznak. Ezen rendszerek nagy segítséget nyújtanak az embernek, hogy döntéseit helyesen, a lehető leggyorsabban, a megfelelő alapokból kiindulva hozza meg, a legszélsőségesebb helyzetmegítélések esetén is.

A NATO, a Magyar Honvédséggel szemben támasztott egyre növekvő elvárásai és követelményei szükségesszerűvé teszik a különböző szakértői rendszerek kutatását és fejlesztését, valamint ezen rendszerek minél nagyobb számú és szélesebb körű alkalmazását.

A pályamunka egy átfogó képet ad a szakértői rendszerekről és azok alkalmazhatóságáról, valamint az elméleti megközelítés után egy szakértői rendszer-prototípussal szemléltetve kíván rámutatni a Magyar Honvédségben - hatékonyságukhoz mérten - igen kis számban alkalmazott szakértői rendszerek szükségességére.

Zárt célú hálózatok biztonságának kérdései
a TETRA hálózat vizsgálata alapján

Hóka Miklós mk. örgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak

KMKK-2

Témavezető: Fekete Károly mk. alez., egyetemi adjunktus

A kutatási célom a digitális rádiórendszerek biztonsági paramétereinek vizsgálata volt, hogy egy korszerű, a rendvédelmi szervezetekkel közös platformú, rádiórendszer esetleges alkalmazása esetén, milyen kihívásokkal kell szembenéznie a jövő felhasználójának, a hatékony működtetés során.

Kutatási módszerek

A digitális rádiórendszerek technikai sajátosságainak elemzése, különös tekintettel a TETRA rendszerre.

A digitális rádiórendszerek alkalmazhatóságának elméleti (és gyakorlati) vizsgálata.

A témához kapcsolódó hazai és külföldi szakirodalom, tudományos dolgozat, kandidátusi, PhD és egyetemi doktori értekezés tanulmányozása és feldolgozása.

A rendszerezett ismeretekből elvi ajánlás tétele a digitális rádiórendszer biztonsági kialakítására, katonai alkalmazására.

A zárt célú hálózatok jogi alkalmazhatóságán túl, a technikai megvalósítást tekintettem át a dolgozat első részében. A számítógépes hálózatokban megjelenő OSI modell, amely ma már egyre szélesebb körben alkalmazásra kerül (a távközlési hálózatok kiépítése és üzemeltetése során is), rétegenkénti elemzését a biztonsági szolgáltatások szempontjából, fontos szempontnak tartottam a dolgozat megírása során. A különböző rejtjelezési technikák áttekintése pedig, a vizsgálat tárgyát képező TETRA rendszer biztonsági szolgáltatásainak alapjául szolgált. A dolgozat végén a rendszerezett ismeretek tükrében, egy elvi lehetőség kialakításának a javaslata szerepel, a biztonsági szolgáltatások magas szinten tartásához. Ehhez azonban mindenképpen megfelelő és hatékony intézményrendszer is szükséges.

Az ujjnyom kriminalisztikai jellemzői és jelentősége a határőrség eljárásai során

Hortobágyi Ferenc hőr. szds.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Határrendészeti és védelmi vezetői szak, 2. évfolyam, HRKN-1

Témavezető: Molnár József, egyetemi tanársegéd

Kutatásom célja az volt, hogy megvizsgáljam az automatikus ujjnyomat-azonosító rendszerek alkalmazhatóságát a határforgalom-ellenőrzésben.

A rendelkezésemre álló szakirodalom áttanulmányozása után az ORFK Bűnügyi Szakértői- és Kutató Intézet (BSZKI) Daktiloszkópiai Szakértői Osztályával, valamint bűnügyi technikusokkal is felvéve a kapcsolatot kerestem és kaptam választ a felmerülő kérdéseimre.

A téma kutatása során megismerkedtem az ujjnyom történetével, a nyomtannak az emberi bőrfelületek nyomaira vonatkozó részével (fő hangsúlyt az ujj- és tenyéryomatra helyezve), az emberi kéz nyomának jelentőségével a kriminalisztikai azonosításban. Teljesebb képet kaptam az ujj- és tenyéryomok jelentőségéről a Határőrség eljárásai során valamint szakemberek segítségével megismertem a jelenkori magyar manuális és számítógépes ujj- és tenyéryomat nyilvántartásokat, az ezekkel való keresési és azonosítási eljárás menetét.

Kutatásom eredményeiből következtetésként vontam le, hogy a jövőben az informatikai fejlődés egyre gyorsabb üteme miatt a hagyományos személyazonosító okmányokat felváltja az emberi test valamilyen egyedi és reprodukálhatatlan jellemzőjén alapuló ún. biometrikus azonosítás. Az ujj- és tenyéryomatokkal dolgozó hatóságok munkájában is egyre jobban teret fognak hódítani a különböző számítógépes ujjnyomat-azonosító rendszerek, azonban e rendszerek legfontosabb eleme mindig is az ember marad.

A második Öböl-háború légvédelmi és repülőtapasztalatai

Illési Zsolt hallg.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar

Katonai vezetői szak, II. évfolyam

KVARI-2

Témavezető: Dr. Szani Ferenc alezredes, docens

A dolgozatomban bemutatom a “második Öböl-háború” légvédelmi és repülőtapasztalatait.

Célom, hogy felvázoljam a légierő szerepét, a szövetségesek által sikeresen megvívott küzdelemben.

Foglalkozom Irak és Kuvait rövid történetével, a háború kitörésének előzményeivel. Bemutatásra kerül a “Sivatagi Pajzs” hadművelet, illetve a légierő szerepe a “Sivatagi Vihar” hadműveletben.

Rövid áttekintést nyújtok a ballisztikus rakéták alkalmazásáról, illetve az ellenük való védekezésről. Ismertetem a Patriot rakétarendszernek a Scudokkal szemben elért sikereit, eredményeit.

Említést teszek az iraki légvédelmi rendszer áttöréséről, és az okozott veszteségekről. Az “Összegzésben” leírom többek között azt is, hogy Szaddam Husszein veresége nem pusztán a technikai színvonalnak és a katonák felkészültségének tulajdonítható.

melléklet

HAZAI RANGJELZŐ NYÍLHEGYEK A XIII. SZÁZADBÓL

Jamniczky Zoltán

Veszprémi Egyetem

Mézői Kar

Környezetmérnök szak, 5. évf., KM 5

Témavezető: Dr. Borszéki János, egyetemi docens

A Fejér megyei Csabdi-Vasztélypusztán található várdomb 1997-es feltárásakor régészek 12 darab szokatlannak mondható nyílhegyet találtak, melyeket a XIII. századra kelteztek. A talajban töltött 700 év után a legtöbb nyílhegy ugyan porhanyóssá rozsdásodott, ám az egyik megőrizte éles élet, teljesen rozsdamentes maradt. A leleteket a Veszprémi Egyetem Analitikai Kémia Tanszékének nyújtották át kivizsgálásra. Vizsgálataink (EDAX és ICP-OES mérések, mikro keménység, metallográfiai és mikroszkópos vizsgálatok) kimutatták, hogy a vashegyet a kovácsolást – és nem öntést – követően vagy sárgarézoldadékba mártották vagy tüzihorganyzást követően rézzel cementálták. Ezzel Európa-szerte páratlan eljárást alkalmaztak a korabeli mesterek. A vizsgálatok betekintést adtak a középkori fegyvergyártás egyes részlépéseibe is.

A bevonat jelentőségét boncolgatva több haditechnikai következtetést vonhattam le. E nyílhegyeket egy jelképszerep (nyíl, mint rangjelző) átörökítőinek vélem, hiszen megelőzően a népvándorlás korában és később, a XV. században is bírt a nyíl rangjelző szereppel.

Jánosi Krisztina hallgató: A magyar légtér felhasználásának alapelvei békében és háborúban

ZMNE HTK Repülő tanszék
Konzulens: Kovalik Tibor százados

A dolgozat a Flexible Use of Airspace koncepció magyarországi alkalmazását tartalmazza, melyet 1992-ben a polgári légi forgalom Európa szertemutatózó növekedése miatt voltunk kénytelenek adoptálni, illetve mellyel lehetővé vált az európai légi forgalomirányítás egységes eljárásokon alapuló működése. A Rugalmas Légtérfelhasználás koncepció elősegíti a polgári és katonai légi forgalom egyidejű működését, illetve alkalmazásával növelhető a légi forgalomirányítás és a légtér kapacitása. A szerző ebbe a koncepcióba igyekezett beilleszteni a háborús légtérelőrzés alkalmazását, melyet válsághelyzet, illetve háború esetén használ a szövetséges légvédelem és légierő. A légtérelőrzés fő feladata a légi járművek azonosítása, vagyis annak eldöntése, hogy megsemmisítsük-e az adott légi járművet, avagy segítsük feladata végrehajtásában. A két koncepciót ugyan merőben más feladatok végrehajtására dolgozta ki a szerző, ám mindkettőben kulcsszerepet játszik a légtérhasználók közötti koordináció és együttműködés.

SZEMELVÉNYEK A XX. SZÁZAD HÍRSZERZÉS TÖRTÉNETÉBŐL

Johanesz Zsolt hőr. hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Határrendészeti és védelmi vezetői szak, 1. évf.,
HIVANHI

Témavezető: Török Sándor hőr. őrgy., Dr. Szakács Lajos alez.

Dolgozatom témája a hírszerzés. A hírszerzés napjainkban is élő és egyre intenzívebben zajló tevékenység. Nagyon fontos egy hadvezér vagy egy államfő részére az, hogy milyen dolgok mennek végbe a felszín alatt politikai, gazdasági, technikai és egyéb téren. Fontos számára az, hogy aktívan működtesse hírszerző szerveit. Ehhez szorosan kapcsolódik az elhárítás, amelyet szintén hasonló intenzitással kell működtetnie annak érdekében, hogy kiküszöbölje az ellenfél hírszerzésének hatásos működését saját területén.

A dolgozat első felében történelmi áttekintést kívántam adni a XX. századi hírszerzés egyre növekvő intenzitásáról. Főbb állomások bemutatásával igyekeztem ezt szemléltetni. A második részben az elhárítást emeltem ki, amely szorosan kapcsolódik a hírszerzéshez. Azért is foglalkoztam ezzel a kérdéssel, mivel ez fontos a határőrség berkein belül is, a szervezet pozíciójából adódóan.

A dolgozat elkészítése során főként könyvtárakban kutattam, de emellett interjút is készítettem korábban hírszerzést folytató tiszttel, valamint elhárító tiszttel is.

Bosznia Hercegovina politikai, társadalmi viszonyainak, katonai helyzetének
áttekintése, értékelése, a 2000. novemberi választások előtt

Kadosa Péter hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi kar
Biztonságpolitikai szakértő szak, 1. évf. BVKN-4

Témavezető: Ruppert József alez. mb. tanszékvezető

A Magyar Műszaki Kontingens BiH és Horvátország területén, SFOR hadtest közvetlenként, műszaki feladatokat hajt végre. A tanulmány célja a térséggel foglalkozni kívánó hallgatók, illetve az SFOR feladatok végrehajtására vezényelt állomány számára minden részletre kiterjedő, átfogó képet nyújtani a hadszíntérről – a rendelkezésre álló, nyílt információk, illetve, személyes helyszíni tapasztalatok, megfigyelések alapján. Hogy a tanulmány hűen tükrözze a hadszíntéren kialakult politikai, társadalmi, katonai viszonyokat, igyekeztem makro-, és mikroszinten is bemutatni az országot, a lakosság problémáit, lehetőségeit. Kutatásaimhoz a primer és a szekunder információforrásokat egyaránt felhasználtam. A tanulmány részletes adatbázisként szolgálhat egyes részterületek kutatásához, illetve bemutatja BiH egysége megteremtésének feltételeit.

Kis Andrea hallgató
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Villamosmérnök szak, 2. évf.
VIMÜA-2
Témavezető: Dr. Szani Ferenc alezredes, docens

Dolgozatom témája: Magyarország hadszerkezete István király uralkodása idején. Foglalkozom a vármegye kialakulásával, illetve összehasonlítom azt az európai földvárkultúrákkal.

Bemutatom István király hadszervező munkásságát a lengyel, besenyő és bolgár háború tükrében.

Majd elemzem a hadjáratok típusait, és képet rajzolok a résztvevők fegyvereiről és viseletéről, valamint a várak jelentőségéről, felépítéséről.

Néhány szóval vázolólok a határvárak feladatát, szerepét.

Az összegzésben kiemelem István király katonai tehetségét, rátermettségét.

A Rába Magyar Vagon- és Gépgyár Rt. lehetőségei
a Magyar Honvédség gépjárműparkjának
fejlesztésében

Kiss Attila mk. szds.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak II.évf., KMKH-2

Témavezető: Dr. Turcsányi Károly mk. ezds.

Magyarország azon nemzetek sorába tartozik, ahol vannak hagyományai és nemzetközi összehasonlításban is meghatározó eredményei a katonai gépjárműgyártásnak.

A hadsereg katonai gépjárműellátása a csapatok egyik legfontosabb harci tulajdonsága, a mozgékonyság szempontjából meghatározó jelentőséggel bír. Ma a katonai feladatellátás olyan sokrétű tevékenységek összehangolt együttese, amelyben a harc, annak közvetlen biztosítása és a logisztikai támogatás egyaránt helyet kap.

Mind katonai, mind nemzetgazdasági szempontokkal jelentős érdek fűződik ahhoz, hogy a katonai gépjárműigényt minél nagyobb mértékben a saját nemzetgazdaság elégítse ki. Ebből a megfontolásból kiindulva indokolt vizsgálni azt, hogy a katonai gépjármű-gyártás hazánkban milyen potenciális lehetőségekkel rendelkezik. Ennek szolgálatában kerültek bemutatásra a Rába Rt. katonai felhasználhatóság szempontjából ajánlott típusai.

A MAGYAR HONVÉDSÉG T-72-ES HARCKOCSI ÁLLOMÁNYÁNAK KORSZERŰSÍTÉSE

Kiss Attila mk. szds.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak II.évf., KMKH-2

Témavezető: Dr. Rusz József mk. alez.

A Magyar Honvédségen belül meghatározó részarányt képvisel a szárazföldi haderőnem. A szárazföldi haderőnemen belül még mindig a harckocsi csapatok a fő csapásmérő erők. Erre a determináló szerepre emeli őket tűzerejük, manőverező-képességük, védettségük, és ellenálló képességük. Az anyagi erőforrások hiányából adódóan, az MH szárazföldi csapatainál napjainkban nem várható új generációs harckocsik rendszerbe állítása. Ugyanakkor a változtatás szükségessége mára már napi aktualitássá vált. Az elkövetkező években folyamatosan törekednünk kell technikai hadrafoghatóságának emelésére és fenntartására. A jelenlegi tendenciákat elemezve láthatjuk, hogy a szárazföldi haderőnemenél csak T-72 típusú harckocsik maradnak rendszerben. Az említett eszközök rendszerben tartását úgy kell végrehajtanunk, hogy ez a tevékenység, a harckocsi csapatainkat újra képesség orientált haderőnemmé változtassa. A képességek javításának egyik lehetséges és kiemelt feladata a T-72-es típusú harckocsik részleges vagy teljes korszerűsítése lehet. A modernizálás lehetőségét azzal a céllal vizsgálom, hogy egy majdani fejlesztés segítse a katonai védelmi képességünk javítását.

A rendőrség feladatai terrorcselekmény bekövetkezése esetén

Kiss Ferenc
r. alezredes

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Védelmi Igazgatási szak, 2.évf.,
VIKHL-2

Megvizsgáltam a Magyar Köztársaság Rendőrségének terrorelhárítási koncepcióját, az érvényben lévő ezzel kapcsolatos belső normákat és utasításokat, a jogi környezetet, valamint a kidolgozott taktikai utasításokat.

A célom volt, hogy az érvényben lévő normák alapján átfogó képet adjak azokról a feladatokról, amelyeket egy bekövetkezett terrorcselekmény esetén minden rendőrnek el kell tudni végeznie. A feladatok meghatározásánál általánosan azokat, amik a prevenció körébe tartoznak és nemcsak a rendőrségé. A konkrét feladatoknál a legalsóbb szinttől a legmagasabb döntéshozó szintig tettem javaslatot a végrehajtásra.

A terrorcselekmények megelőzésének és felszámolásának hazai intézményrendszerei kialakultak, törvényben került szabályozásra ezen szervezetek hatásköre és illetékessége. Szerencsénkre a gyakorlat nem kényszerítette ki még ezek működését. Hazánk nem célpont, de célterületként számításba jöhet. Azért tartom fontosnak a terrorcselekmény megelőzésére, felszámolására való felkészülést, hogy ne gyanútlan szemlélődői legyünk ezen eseményeknek.

A túsztárgyalás rendőrségi feladatai

Kiss Ferenc
r. alezredes

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Védelmi Igazgatási szak, 2.évf.,
VIKHL-2

Megvizsgáltam a Magyar Köztársaság Rendőrségének terrorelhárítási koncepcióját, az érvényben lévő ezzel kapcsolatos belső normákat, ezen belül a tárgyaló csoportok létrehozására, működtetésére vonatkozó szabályokat.

A célom volt, hogy az érvényben lévő normák alapján átfogó képet adjak azokról a feladatokról, amelyek egy bekövetkezett terrorcselekmény vagy más erőszakos cselekmény esetén el kell tudni végezni. Be kívánom mutatni a tárgyaló csoport eredményes alkalmazásának feltételeit túszejtéssel elkövetett bűncselekmény, illetve magát eltorlaszoló személy esetében a válsághelyzetek békés megoldása, valamint az erőszakos felszámolás feltételeinek megteremtése érdekében.

A terrorcselekmények megelőzésének hazai intézményrendszerei kialakultak, törvényben került szabályozásra ezen szervezetek hatásköre és illetékessége. A tárgyaló csoportok létrehozása megtörtént, felkészítésük folyamatos. A rendőrség minden lehetőséget kihasználva törekszik a válsághelyzetek békés úton történő megoldására, az erőszak alkalmazására csak végső esetben kerülhet sor.

A CSAPATOK LŐSZERELLÁTÁSÁNAK SZÁMVETÉSE
RENDSZERSZEMLÉLETŰ SZÁMÍTÓGÉPES MODELL ALKALMAZÁSÁVAL

Kolonics Attila őrgy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés – és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak, 2. évf.
KMKH-3

Témavezetők: Labancz Sándor, tanársegéd
Lengyel János, adjunktus

Dolgozatomban elsősorban a fegyverzeti szolgálat egyik kiemelkedően fontos feladatának a lőszerszámvetés elkészítésének problémáját kívánom megoldani. A korszerű összefegyvernemi harc egyik legfontosabb jellemzője a dinamikus változás. E követelménynek való megfelelés egyik fontos tényezője rugalmas, gyors számvetések elkészítése. A jelenleg meglévő központosított programok általában a nyilvántartás oldaláról közelítették meg a kérdést a lehető legbővebb formában. Az általam készített program az alapadatok felvitele után az adott szintű kötelék alapkészletéhez viszonyítva számolja ki az egyes –akár komplex - eszközök lőszer szükségletét. A felhasználónak csak az eszköz darabszámokat kell feltöltenie a számolás minden lépését a program végzi. A szolgáltatott adatok darabszám, súly és láda bontásban adnak tájékoztatást. Megkönnyítve ezzel a társ szolgálatokkal való együttműködést. A tovább fejlesztés lehetőségeit abban látom, hogy a programot továbbfejlesztve teljes szállítótér kapacitás igényt lehet előállítani.

KÜLÖNLEGES ALAKULAT LÉTJOGOSULTSÁGA A MAGYAR HONVÉDSÉGBEN

Kovács Csaba százados

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Katonai vezetői szak, 2. évfolyam,
KVKSZ - 6

A hidegháború befejeztével, a Föld országainak új kihívásokkal kell szembenézniük. Magyarország sajátos helyzetben van, hiszen nemrégiben - még a Varsói Szerződés tagjaként - a „másik oldalon” állt, ma viszont tagja az Észak Atlanti Szerződés Szervezetének.

Manapság egy kis létszámú, de korszerű és ütőképes Honvédségre van szükségünk, ami eleget tud tenni a kor kihívásainak és a szövetség által megkövetelt elvárásoknak. Hagyományos csapatokon kívül rendelkezünk kell gyorsreagálású erőkkel és a többi tagországhoz hasonlóan, rendelkezünk kellene különleges rendeltetésű erőkkel is.

Lengyelország és Németország is a közelmúltban állított fel ilyen csapatot. A téma kiválasztásánál főként személyes okok vezettek, mivel a különleges alakulatok problematikája régóta foglalkoztat. a dolgozatomban igyekszem választ adni arra a kérdésre, hogy Honvédségünk milyen feladatrendszerrel és hogyan tudna eredményesen alkalmazni egy ilyen alakulatot.

Kovács Zsolt hőr. őrnagy: Az afganisztáni háború hadművészeti tapasztalatai

ZMNE HTK Határrendészeti és védelmi tanszék
Konzulens: dr. Horváth Csaba alezredes, egyetemi docens

A szerző kutatási célja az afganisztáni háború hadművészeti tapasztalatainak elemzése és feltárása volt. További feladatul tűzte ki, hogy a témával magyar nyelven foglalkozó szakirodalmat bővítse. A dolgozattal szeretnék hozzájárulni a ZMNE-n a helyi háborúk hadtörténelmi oktatásának szélesebb körű és megalapozott feldolgozásához is. A dolgozatban leírt események, a felkelők által alkalmazott harcéljárások, módszerek megismerése nem szükségtelen azok számára sem, akik az eljövendőben békefenntartó, béketeremtő műveletekben vesznek részt hasonló földrajzi körülmények között.

A szerző a dolgozat elkészítése során kutatta a témával foglalkozó hazai szakirodalmat, illetve nyugati szerzők Magyarországon kiadott angol és magyar nyelvű műveit.

Kutatást folytatott a Szovjetunió Fegyveres Erői Múzeumának könyvtárában.

Személyes beszélgetéseket folytatott Afganisztánban szolgált moszkvai ismerőseivel, főiskolai tanáraival. A szerző kutatása során összehasonlította a témával kapcsolatos nyugati és orosz szakirodalmat, egybevetette a beszélgetései során elhangzottakkal, és ezekből igyekezett a helyes következtetéseket levonni.

A szerző kutatási eredményének tartja, hogy olyan irodalom alapján dolgozta fel a témát, amely eddig nem állt rendelkezésére, továbbá, hogy itt Magyarországon eddig olyan kevésbé ismert, periférikus területeket is bemutat, amelyekkel eddig, ebben a formában nem találkozhatott az olvasó. Azon területek bemutatására is vállalkozott, amelyek eddig kívül estek a témával foglalkozók kutatási körén.

Szerző következtetéseiben rámutat a konfliktus sajátosságaira, továbbá kiemelni azokat a tapasztalatokat, amelyek előremutathatnak és lehetőséget biztosítanak új harcéljárások, módszerek kidolgozására adott földrajzi környezetben.

A MH 32. BUDAPEST ŐREZRED TÖRTÉNETE

Král Attila őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi egyetem Hadtudományi Kar
Katonai vezetői kiegészítő szak, 2. évfolyam, KVKSZ-6

A magyar államiság 1000 éves évfordulója nagyszerű alkalmat ad arra, hogy a honvédségben, mint az állam erőszak szervezetének múltjában találhassunk, olyan eseményeket, amelyekre a jelenkorban élő társadalom tagjai büszkéek lehessenek, és találjunk olyan alakulatot mely az évszázadok viharát átvészelve, számos csatán átküzdeve, mindig talpon maradt, megőrizte az elődeik emlékét.

Ez a folytonosság különösen fontos, hiszen a Magyar Honvédségben több mint 10 éve tartó átszervezésnek és leépítésnek még nincs vége, jelen pillanatban is folyik a legújabb koncepció alapján a Honvédség átszervezése, melynek során alakulatok szűnnek meg, szerveződnek át és nem látni, hogy ezekre a nagy múltú, nagy hagyományokkal rendelkező alakulatokra szükség lenne.

A 32. Budapest Őrezred a 259 évvel a háta mögött, a Magyar Honvédség egyik még békében élő alakulata, mely napjainkban is aktívan kiveszi részét, az állam által ráruházott feladatok teljesítéséből, és folytatja elődeik szellemiségének a tovább adását. A tanulmányomban e régi, nagy történelmi háttérrel rendelkező alakulat múltját és jelenét kívánom bemutatni, ahol eddig én is több, mint 10 évet szolgáltam.

A Határőr Igazgatóság Ellátási Fenntartási rendszerének és szervezetének fejlődése
1989-től napjainkig, a továbbfejlesztés lehetséges irányai

Kuntner Andrea hőr. zls.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Gazdálkodó szak, 4. évf.,
15441

Témavezető: Faggyas Zoltán hőr. mk. alezredes, docens

A bipoláris világrend, és ezt követően Magyarországon végbement társadalmi átalakulás a társadalom valamennyi területét érintette, a Határőrség átalakulását szintén maga után vont. Megfogalmazódott és meg is valósult a hivatásos határőrízetre való áttérés, és ezzel újszerűen jelentkező problémák, valamint körülmények is felmerültek. A változás nem került el a gazdálkodási rendszert sem. A gazdasági vonalon működő ellátási és fenntartási rendszer is átalakult. Az Anyagi osztályból Ellátási Fenntartási osztály lett. A feladat rendszere az idő előrehaladtával szintén változott, természetesen az állománytáblák módosítása ebben nagy szerepet játszott. Azonban a hivatásos állomány mellett ugyan úgy szükség volt – és van is, napjainkban és a jövőben is lesz – a magas színvonalon működő anyagi biztosításra (élelmezés, ruházat, elhelyezés), bár már más módon valósul meg. Ebben persze az is közrejátszik, hogy kisebb létszámnak kell biztosítani a szükséges anyagot.

A kezdeti nehézségeket gyorsan áthidalták, s további apróbb korrigálásokkal, egy kiválóan működő ellátási és fenntartási rendszer alakulhat ki a Határőr Igazgatóságokon. Olyan rendszer szükséges, amely kompatibilis az Európai Unió országainak határőrizeti szerveinek anyagi biztosításával, valamint megfelel a Schengeni követelményeknek. A további átfogó fejlesztéseket tehát ennek tükrében kell végrehajtani. S ilyen szinten már a logisztika kerül előtérbe, ami jelenleg kidolgozás alatt áll a Határőrségnél.

A további fejlesztés realitása érdekében a dolgozatomban fontosnak tartottam a vizsgált témakörben az átalakulás tapasztalatait megvizsgálni. S ezáltal következtetéseket vonjak le a jövővel kapcsolatban, esetleges változásokat vázolnám fel.

A TÁVKÖZLÉSI MESTERSÉGES HOLDAK ÉS
A KATONAI ŰRTÁVKÖZLÉS JELLEMZŐI,
ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI

László Csaba őrnagy

Jelige: Satellite

Intézmény: Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem,
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar,

Haditechnikai Menedzser Szak,

Katonai Kommunikációs Rendszerszervező Tanszék,

Levelező harmadik évfolyam

Témavezető: Fekete Károly mk. alezredes adjunktus

Az országok egymás közötti távközlési igényeinek növekedésével kialakultak a komplex távközlési műholdas rendszerek. A műholdas távközléstechnika igen gyors fejlődése új korszakot nyitott meg a katonai hírközlés területén is, a katonai kommunikáció továbbfejlesztésének egyik igen fontos útja lehet a műholdas hírközlés alkalmazása.

Dolgozatomban a távközlési mesterséges holdak és műholdas rendszerek felépítése mellett bemutatom, hogy mennyiben felel meg az űrtávközlés eszközeivel megvalósított katonai híradás a híradással szemben támasztott követelményeknek, illetve milyen lehetőségei vannak a katonai híradásnak békében, nem háborús tevékenységek, valamint háborús tevékenységek során.

Dolgozatomban az alábbi területekkel foglalkoztam:

- az űrtávközlés alapjai;
- az űrtávközlés felépítése;
- a távközlési műholdas rendszerek (INTELSAT, EUTELSAT, ASTRA
INMARSAT, IRÍDIUM, GLOBALSTAR);
 - VSAT hálózatok;
- helymeghatározó rendszerek (GPS, GLONASS, GALILEO);
 - a katonai űrtávközlés jellemzői;
 - a katonai űrtávközlés lehetőségei.

A HIVATALOS JÁRŐRÖK FELKÉSZÜLTSGÉNEK JELENLEGI HELYZETE,
FŐBB FELADATAI ADOTT HATÁRŐRIZETI KIRENDELTSÉGEN VÉGZETT
FELMÉRÉS ALAPJÁN

Lelovics Zoltán hőr zászlós

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Határőr Tanszék, IV. évf.

Témavezető: Dr. Pálvölgyi László hőr. alezredes

Dolgozatomban a Határőrség egyik fontos, eredményességét és jobb megítélését befolyásoló tényezőjét vizsgáltam, mely szervezett formában alapozza meg a Határőrség munkáját. Munkám célja, hogy kérdőív kiadásának módszerével a határőrizeti kirendeltségeken dolgozó tiszthelyettesek szemszögéből láthassam a képzéssel kapcsolatos helyzetüket, meggyőződésüket, mindennapos problémáikat. Célom továbbá a korrupciós cselekményekkel kapcsolatos megelőzés oktatási program keretében történő megvalósíthatóságának vizsgálata.

Kutatásaimat a Balassagyarmati-, a Hidasnémeti-, az Esztergomi- és a Biharkeresztesi Határőrizeti Kirendeltségeken végeztem, de fölhasználtam a Balassagyarmati Határőr Igazgatóság Oktatási Központjának tapasztalatait is.

Munkám során három alapvető hiányosságra figyeltem fel az oktatás terén. Ezek: az oktatói állomány szakmai és módszertani felkészítése, tananyagok egységesítése; az oktatás oktatástechnikai biztosítása; a képzés elhelyezési körülményeinek javítása. Javaslatot tettem mind a korrupciós cselekmények csökkentésének lehetőségeire, mind az oktatás során felmerült hiányosságok kiküszöbölésére. Negatív tapasztalatok mutatkoznak a tiszthelyettesekbe vetett bizalom terén is, ami csökkenti az Ő munkamoráljukat. A megoldási javaslat e téren is megszületett dolgozatomban.

Diákköri dolgozat

A dolgozat címe: Szárazföldi páncélos illetve légi egységek a II. világháborúban

A szerző(k) neve: Lőrincz Péter

A szerző(k) szakja, évfolyama: kommunikáció-számítástechnika IV.

Az intézmény neve: EKF

A témavezetők neve, beosztása: Phd. Forgó Sándor

Dr. Kozári József

A dolgozat egy olyan hipermédia, amely a II. világháborúban használt fontosabb szárazföldi páncélos illetve légi egységekről szolgáltat információkat az érdeklődők számára. A szerkezetet tekintve egy html alapra épülő hipermédia. A struktúra úgy valósul meg, hogy egy főmenüből tudjuk kiválasztani a három hadviselő nagyhatalmat. Ezeken belül találjuk meg a két fontosabb alpontot (páncélos egységek, légi egységek). Ezeken belül pedig több kisebb almenüpontot (páncélos egységek-> harckocsik, önjáró tüzérség, páncélvadászok, páncélautók, láncfalpas gyalogsági harcjárművek). Ezen egységekről szöveges információkat, technikai adatokat valamint képeket is láthatunk. A főmenüben található még egy keresési menüpontot, ahol az adatbázisban található összes egységet megtalálhatjuk. A végső formában a főmenübe még tervezek egy háború menete menüpontot is, amelyben korabeli videó bejátszásokkal szemléltetném a háború menetének fontosabb csomópontjait.

A hipermédia célja megismertetni a II. világháborúban használt fegyverekkel a felhasználót valamint iskolai segédanyagként is alkalmazható lenne. Eddigi eredményeket tekintve, már készült egy hasonló jellegű mű, amely néhány történelem szakos hallgató véleménye szerint nagyon jó és egyszerűen használható. Későbbi átdolgozások után mindenképpen szeretném, hogy multimédiaként kiadásra kerülne.

Magyari Balázs hadnagy: Tanulmány a korszerű repülőgépek által keltett zajok elleni védekezés módjairól

ZMNE BJKMFK, Repülő sárkány-hajtómű szak
Konzulensek: Ivánovics János,
Kőszegi István

A szerző egy napjainkban is aktuális környezetvédelmi témát, a repülőgépek által keltett zajokat és azok elleni védekezés módjait dolgozta fel.

A szerző a dolgozat első részében összefoglalta a zaj fizikai tartalmát, ezután sorra veszi a hajtómű és a sárkányszerkezet által keltett zajokat. A dolgozat második felében azokat az eszközöket és módszereket mutatta be, amelyekkel a zajcsökkentésben eredményt érhetünk el.

A HÁLÓZATFELÜGYELET ÉS LEHETŐSÉGEI, A MAGYAR HONVÉDSÉG HÍRADÓ SZOLGÁLATÁNÁL

Magyarné Kucsera Erika mk. főhadnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem, Vezetés-és Szervezéstudományi Kar,
Haditechnikai menedzser szak, 1. évf., KMKL-3

Témavezető: Fekete Károly mk. alezredes

A kommunikáció fejlődésével a modern távközlési hálózatok egyre bonyolultabbá válása megkívánja az üzemeltetés központosítását, olyan rendszerek alkalmazását, amelyek megvalósítják ezt a központosított felügyeletet és vezérlést az egész országot lefedő távközlési hálózatokon.

A Magyar Honvédségen belül különösen nagy figyelmet kell fordítani a hálózatok felügyeletére, mivel az eszközpark még nem homogén. Ezt az Országos Hálózatfelügyeleti Központ (OHK) látja el. Dolgozatommal segíteni szeretnék kollegáimnak az ilyen rendszerek áttekinthetőségében, a hálózatfelügyelet egyes kérdéseit elemezve rámutatni a fejlesztési lehetőségekre, a távközlési hálózatok optimalizálására. Az OHK ellátja a MH távhívó-, mikrohullámú hálózatainak, digitális és analóg központjainak folyamatos felügyeletét, az országos szintű adatátviteli hálózatok közvetett felügyeletét, műholdas távközlés és ezzel szorosan összefüggő külszolgálati kontingensek felügyeletét, továbbá hibabehatárolást, a forgalmi adatok feldolgozását, a hálózat terheltségének folyamatosan figyelését, módosítási javaslatok kidolgozását. Az OHK működésének lehetőségei még nincsenek kihasználva, ezért helyszíni folyamatos tapasztalatgyűjtéseim és szakirodalom tanulmányozása által fejlesztési, optimalizálási javaslataimat szeretném felvázolni.

Mavronyi Róbert hallgató—Petrik László hallgató: Digitális térképek a navigációban. A GPS felhasználása a digitális térképek alkalmazásában

ZMNE BJKMFK, Fedélzeti rendszerek tanszék.

Konzulensek: Géczi József őrnagy,
Timár Szilárd őrnagy

A szerzők célja egy olyan navigációs rendszer bemutatása, amely egyre nagyobb teret hódít a polgári és a katonai életben is.

A globális helymeghatározó rendszer (Global Positioning System — GPS) és a digitális térképek együttműködése egy olyan új navigációs rendszert teremt, amely a katonai repülésben is forradalmi változásokat jelenthet.

A szerzők vizsgálatának célja az volt, hogy a rendszer alapos tanulmányozását követően olyan alkalmazási, illetve fejlesztési lehetőségeket dolgozzanak ki, amelyek feltérképezik a felhasználhatóság legfontosabb területeit, illetve — költségkímélő módon — adaptálhatók a sajátos magyarországi körülményekre.

Az aktuális kutatási téma továbbfejlesztési lehetőségei sokoldalúak.

Svédország biztonságpolitikája és hadserege
1990-től napjainkig

Nádor Csaba

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Biztonság-, és védelempolitika szak, 3. évf.
BVA-2

Témavezető: Ruppert József alezredes

Svédország biztonságpolitikai elemzése során Svédország rövid történelmi, földrajzi sajátosságainak áttekintése után részletesen elemeztem a svéd védelmi rendszert, a Svéd Hadsereg szervezetét, technikáját és a jelenleg is folyó haderőreformot, majd megvizsgáltam, hogyan alakítja Svédország külpolitikáját az országot érő fenyegetések tükrében, és melyek ezek a fenyegetések. A svéd külpolitika tárgyalásakor kitértem Svédország Baltikumban betöltött szerepére, az Európai Unióra és a NATO-ra. Végül következtetéseket próbáltam levonni, hogy milyen változások várhatók Svédország környezetében, s hogy milyen stratégiája lehet az országnak a jövőben, mennyire elfogadható a semleges státusz egy egyesülő Európában.

A STEALTH-TECHNOLÓGIA FEJLŐDÉSE NAPJAINKIG ÉS HATÁSA A 21. SZÁZAD LÉGIHARC-TEVÉKENYSÉGÉRE

Nagy Andrea hadnagy

ZMNE BJKMFK, Légiirányító szak.

Témavezetők: dr. Óvári Gyula, Gulyás József

Dolgozatomban korunk és a jövő légi hadviselését nagyban befolyásoló lopakodó technológiát és annak a légiharcra gyakorolt hatását mutatom be. Sajnos a „stealth” teljes fejlődését a kezdetektől napjainkig, illetve alkalmazásának valamennyi összefüggését terjedelmi és egyéb okok miatt nem tárgyalhatom. Számos ilyen ok között az egyik igen lényeges, hogy naprakész, megbízható információt ebben a témában nehéz szerezni, hiszen a lopakodó technológia fejlesztése nyugaton és keleten egyaránt rohamléptekkel, de titokban folyik, így (rész)adatokhoz csak késéssel, a nyílt szaksajtóból lehet hozzájutni. Ezek hitelességét, aktualitását azonban nem áll módomban ellenőrizni, de a különböző forrásokból gyűjtött anyagokat kritikusan rendszerezve a legfontosabb műszaki elvek, alkalmazási lehetőségek megvilágosodnak. Mindenekelőtt nyilvánvalóvá válik, hogy a lopakodó repülőgépek a 21. század olyan meghatározó harceszközei lesznek, melyek alapvetően befolyásolják a harctevékenység hatékonyságát, a hadseregek szervezetét, a felderítő és megsemmisítő tevékenység folyamatát, valamint eszközrendszerét.

A PEIPER-HARCCSOPORT TEVÉKENYSÉGE AZ ARDENNEKBEN

Nagy Péter szds.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Katonai vezetői szak, II. évf., KVKSZ-7

Témavezető: Horváth Csaba alez., adjunktus

A kutatás célja Hitler utolsó hazardjátékának, az ardenneki ellentámadás egyik érdekes epizódjának alaposabb és objektívabb feltárása volt. A Peiper-harccsoport történetét - igaz, kissé elnagyoltan és számos pontatlansággal - a "Halál 50 órája" című amerikai film tette széles körben ismertté. A téma későbbi irodalmában is tapasztalhatóak - elsősorban a Waffen-SS szerepe miatt - elfogult állásfoglalások.

A téma feldolgozásával kísérletet tettem arra, hogy objektíven, amerikai, német és magyar történész szerzők irodalmát felhasználva kiderítsem, hogy mi igaz a híres-hírhedt Peiper-harccsoport legendájából, minek köszönhette kezdeti látványos sikereit és miért vallott végül kudarcot. A kutatás során rájöttem, hogy a Peiper-harccsoport története - bár kétségtelenül több vonatkozásban eltér a filmben látottaktól - ugyancsak bővelkedik izgalmas fordulatokban.

A kiutasítási eljárások szabályai és tapasztalatai a Nyírbátori Határőr Igazgatóságon az
1993. Évi LXXXVI. Törvény hatályba lépésétől napjainkig

Nagy Sándor hőr. őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Határrendészeti és védelmi Tanszék , HRKL-1

Témavezető: Tóthné dr. Demus Mária alezredes adjunktus

1994. május 1-jén lépett hatályba a külföldiek beutazásáról, magyarországi tartózkodásáról és bevándorlásáról szóló 1993 évi LXXXVI. Törvény. E törvény és a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendeletek jelentős változást hoztak a Határőrség idegenrendészeti hatósági tevékenységébe, szervezeti rendjébe, napi gyakorlati életébe. Dolgozatomban a Nyírbátori Határőr Igazgatóságon szerzett személyes tapasztalataimra támaszkodva bemutatom a kiutasítási eljárások hatósági ügyintézésének jogszabályi kereteit, valamint azok végrehajtásának tapasztalatait. A Nyírbátori Határőr Igazgatóság helyzetének megfelelően vizsgálom az ukrán-magyar, és a román-magyar határviszonylat ez irányú sajátosságait . Vitatott jogi kérdésekben létező különböző felfogásokat, megközelítéseket, illetve az általam helyesnek vélt megoldási módokat is bemutatom.

A TÉRINFORMATIKA, MINT A JÖVŐ KATONAI VEZETÉSÉNEK KULCSA

Németh Katalin hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai

Műszaki Főiskolai Kar

Rádióelektronikai Felderítő Tanszék, IV. évf.

Témavezető: Ványa László mk. alezredes

A térinformatika az a folyamat, amely békében és háborúban az egész tevékenységet áthatja, a közös elvi és technológiai platform, amely a térről szerzett információkat a számítástechnikai eszközök révén integrálni tudja, a csapatokról szóló adatokkal és támogatja a parancsnokot a döntés előkészítésében, és a feladat végrehajtásában, regisztrálásban.

A dolgozat célja bemutatni a térinformatika alapfogalmait, legfontosabb kategóriáit, alkalmazási lehetőségeit, amelyek révén az asztali térképező alkalmazásokból napjainkra kifejlődhetnek a szimulációs rendszerek, a harctér háromdimenziós megjelenítése. Bepillantást kaphatunk abba az óriási ütemben folyó munkába, amely a virtuális valóság katonai dimenziójának mind tökéletesebb kifejlesztéséért folyik, a virtuális fegyverirányító és parancsnoki vezetési pontok megalkotása érdekében.

A hadviselés eszközeinek, módszereinek új korszakát éljük, amelyben az információtechnológia kulcsszerephez jutott. A korszerű hadseregek elkezdtek a legmodernebb információs technológiai eredményeik átvitelét a haditechnikai rendszerekbe, így magas fokon elektronizált, informatizált csapatvezetési, fegyverirányítási rendszerek, valamint precíziós fegyverek létrehozásával folyik a XXI. század haderejének létrehozása. Ebben az információ lesz a legfontosabb harceszköz, a harc hatodik dimenziója. Az információ birtokában előnyre tehetnek szert a felek, amely információs fölényé, információs dominanciává, majd információs uralommá fokozható.

ÚJSZERŰ ROBBANÓ-ÉS HAJTÓANYAGOK, VALAMINT KATONAI ALKALMAZÁSUK LEHETŐSÉGEI

Paczári Attila

3.évf. hallgató 08332. szakasz

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar

Fegyverzettechnikai szak,

Témavezető (konzulens): Barabás Rezső igazságügyi mérnök szakértő

Az utóbbi évtizedekben a NATO-tagállamokban a robbanó-és hajtóanyagok egészen új családjainak kifejlesztése és rendszerbe állítása ment végbe.

A szövetséghez történt csatlakozásunkból fakadó kötelezettségvállalásaink során, vagy ésszerű megfontolások alapján elképzelhető egyes haditechnikai rendszereink olymértékű reformja, hogy jelenlegi készleteinkből (pl. robbanóanyag, lövedéktöltetek) az elavultat modernre, hatékonyra kell lecserélni. Hogy mindez ne érjen bennünket készületlenül, minden lehetőséget meg kell vizsgálnunk- még az előállítás feltételeit is- nehogy e téren is a piaci versenyhelyzetnek legyünk kiszolgáltatva.

Kutatásom célja megismerni és megismertetni a nevezett anyagokat, összehasonlítani azokat a régebbi, és még rendszeresített fajtákkal.

Mivel e téma nagy érdeklődésről adhat számot lelkes civil kutatók, még inkább illetéktelenek körében, szükséges kitérni a különleges alkalmazás és a terrorizmus kapcsolódó területei felé is.

Paluch Norbert hallgató: Alkalmazott személyszállító űreszközökön rendszeresített mentőrendszerek

ZMNE BJKMFK, Repülő sárkányhajtómű szak
Konzulensek: dr. Óváry Gyula mk. ezredes, egyetemi tanár
dr. Both Előd

„...A jobb oldali tolórakéta elfordulva a felső merevítő körül, beledőf az üzemanyagtartály oldalába és kiszabadítja az oxigént. 73,137 másodperckor fehér pára jelzi ezt. A körülbelül kétszeres hangsebességgel, 13800 méter magasságban haladó Challengert tűz borítja el, és az űrhajó öttized másodperc múlva darabokra hullik.”

(Kereszty András)

Felmerül a kérdés, hogy egy-egy hasonló helyzetből a személyzet menthető-e, és ha igen, akkor milyen technikai megoldások segíthetik a kozmikus eszköz vészelhagyását. A szerző dolgozata megpróbálja rendszerbe foglalni azokat a rendszereket, melyekkel lehetővé válik a balesetet szenvedett űrjármúról történő mentés vagy a személyzet védelme. Egy-egy fejezetben foglalkozik az űrhajók, űrrepülőgépek és űrállomások vészhelyzeti mentőrendszereivel. A befejező részben pedig azon rendszereket ismerteti, melyek megvalósítására nem került sor, továbbá az űrjármű személyzeteinek kiképzéséről ír röviden, hiszen ez is fontos a balesetek megelőzésében.

Pap Rita hallgató: Ipari katasztrófák során a létesítményi tűzoltóság feladata

ZMNE BJKMFK, Biztonságtechnikai mérnök szak, 2000-ben végzett
Konzulens: Göndör Tibor mk. alezredes

Az 1999. évi LXXIV. törvény, mely a katasztrófák elleni védekezésről szól, intézkedik kormány szinten, ágazati szinten (BM) a védelem megszervezéséről és a következmények felszámolásáról. A szerző dolgozatában az egységes egészből a tűzoltóság feladatát, tevékenységét vizsgálta az ipari katasztrófák felszámolásában. A szerző fő vizsgálati irányként tekintette a tűzoltóság munkáját, hatáskörét abban a helyzetben, amikor ipari baleset elhárító szolgálatokkal közösen végzi a feladatát. A dolgozatban feltárta a lehetséges veszélyforrásokat, továbbá az elhárításban résztvevőkre jelentkező veszélytényezőket. Különös hangsúlyt fordított az elhárító csoportok pszichikai felkészítésére, olyan szituáció kidolgozására, amelyek a valós körülmények között előfordulhatnak.

A szerző bemutatja egy konkrét vegyi baleset modellezéséből levonható tanulságokat az elhárító csoport tagjai számára, valamint a téma kifejtése végén a belső és külső védelmi terv tartalmának és formájának lehetséges változatait.

A LÉGVÉDELMI RAKÉTAEGYSÉG ANALITIKUS HARCMODELLJÉNEK
MEGVALÓSÍTÁSA SZÁMÍTÓGÉP-PROGRAM SEGÍTSÉGÉVEL

Papp Tamás mk. őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Hadtudományi Kar

Katonai vezetői szak, 2. évf., KVKL-3

Témavezető: Dr. Ruttai László, egyetemi docens

Vajon megjósolható-e előre, hogy a harcban ki lesz a győztes?

A napjainkban is tapasztalható lendületes informatikai fejlődés következtében számítástechnikai eszközökkel, és a modellezés módszerével kereshetjük erre a kérdésre a választ.

Alapvetően kétféle modellezési módszert különböztetünk meg, az analitikust és a szimulációt. Mivel fontos elméleti és gyakorlati alapnak tekintem az analitikus harcmódel megértését és tanulmányozását, ezért ezt választottam a légvédelmi rakétacsapatok harcának vizsgálatához.

Az analitikus harcmódel alkalmazását azonban korlátozza, hogy az adódó differenciálegyenlet-rendszer megoldása hagyományos módon igen körülményes. Ez a tény sarkallt a számítógép-program segítségével, numerikus módon való megvalósítás lehetőségének kutatására.

A megírt program kielégítő pontosságú eredményeket ad, a kapott megoldásfüggvényeket pedig azonnal vizuálisan is értékelhetjük. Így számos további kísérletezésre nyílik lehetőség, melynek megteremtése munkám alapvető célja volt.

A BORSODI NEMZETŐRSÉG SZERVEZÉSE 1848-BAN

Pásztor Zoltán

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Biztonság- és védelempolitikai szak, 2. évfolyam, BVA-3

Témavezető: Dr. Csikány Tamás alezredes

Kutatásom célja az 1848-as borsodi nemzetőrség eddig részleteiben feltáratlan szervezési folyamatának és a kapcsolódó viszonyoknak, illetve a téma minél jobb bemutatása érdekében az összefüggések feltárása és a lehetséges következtetések levonása, végül a további kutatások feladatának és irányának meghatározása - mindezekkel a nemzetőrsegről kialakított általános kép árnyalása, kiegészítése. Ehhez az országos vonatkozások esetében nagyrészt könyvészeti és részben levéltári; a Borsod megyei eseményeknél és ezek elemzésénél döntően levéltári forrásokra támaszkodtam. Felhasználtam továbbá egykorú naplókat, újságokat, és egyéb egykorú kiadványokat, visszaemlékezéseket és esetenként a rendelkezésre álló szakirodalmat.

Az eredmény: a szervezés részletes bemutatása mellett az intézményi, gazdasági, politikai háttér, a szervezet, állomány (annak összetétele), a felszerelés, kiképzés, végül az alkalmazás - elemzésekkel összekapcsolt - ismertetése. Az elemzések végkövetkeztetései megvilágítják az intézményi háttér tényleges szervezetét és hierarchiáját, a szervezés „miértjeit” és a más módon nem tisztázható kérdéseket. A legfontosabb következtetések az összetételre vonatkoznak: a többi hasonló helytörténeti eredménnyel együtt az országos kép későbbi kialakítását segítik.

...ÉS FORDULT EGYET A SZVÁSZTIKA...
ADOLF HITLER ÉS A NÁCI PÁRT HATALOMRAJUTÁSÁNAK KÖRÜLMÉNYEI

Petrov Sarolta hallgató
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Védelmi igazgatási szak, 2. évf.
VIA-3

Témavezető: Nagy Tamás őrnagy, egyetemi adjunktus

Napjainkban is aktívan foglalkoztatja Hitler személyisége, valamint németországi hatalomra jutásának körülményei a történelemmel és politikával foglalkozó közvéleményt. Ezért a kutatás célja a weimari köztársaság politikai és katonai vezetésének kapcsolat rendszerének vizsgálata volt, amely a korabeli közvélemény előtt rejtve maradt. Az események bemutatása a köztársaság 1918. november 9-i kikiáltásától, annak 1933-as bukásáig (a Hitler- kormány eskütételéig) terjedő időszakot öleli fel, különös tekintettel a katonai vonzatokra. A kutatás során felhasználásra került a Magyarországon megjelent szakirodalom. A munka eredményeként szemléletessé válik az olvasó számára, hogy demokratikus környezetben, hogyan jöhet létre egy totális diktatúra.

Gépjárművek azonosítása a Magyar Honvédségnél

Piros Ottó őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Vezetés és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak. 3. évf.

KMKHL-1

Dr. Turcsányi Károly mk. ezredes tanszékvezető egyetemi tanár tudományos dékán
helyettes

A kutatás célja: A Magyar Honvédségnél rendszeresített gépjárművek azonosítása, az igénybevételek és az üzemeltetési normatartalékok figyelése, nyilvántartása.

Módszere: Egy olyan számítógéppel támogatott azonosítási rendszer kiépítése, mely képes rögzíteni a Magyar Honvédség üzemeltetési rendszerében üzemelő gép-és harcjármű technikai eszközök laktanyán belüli (kívüli) mozgásait, valamint az ezzel kapcsolatos üzemeltetési műveleteket (technikai kiszolgálásokat, üzemanyag feltöltéseket, javításokat stb.). Képes figyelni a beérkező paraméterek alapján az eszköz üzemeltetési történetét. Természetesen mindezek mellett lehetősége van az előjárónak és az illetékes szolgálati ágaknak a nap bármely időszakában hozzáférni a szükséges információkhoz számítógépen keresztül.

E módszer alkalmazása teljes körű üzemeltetési felügyeletet nyújt. A gépjármű menetlevelek igénylése, kiadása teljesen automatizált lenne. A rendszer a menetlevelek aláírása előtt figyelmeztetné a jóváhagyót az esetleges túlfutásokra. A szolgálatok, terminálokon keresztül meggyőződhetnek az igénybevételek jogosságáról, a rendszer képes rögzíteni a jármű áthaladási idejét és irányát. Az előjárók és az illetékességi joggal rendelkezők részére a nyilvántartások naprakészek és áttekinthetőek lennének. A nyilvántartások fejlődése naponta jelentős munkaidő megtakarítást eredményezne a szakágaknak, javító szervezeteknek, az alegységeknek és a különböző szolgálatoknak, valamint a szolgálatok (kapu, telephely) létszámának csökkenését is eredményezné.

A költségek igazi megtérülése a járműpark állapotán mutatkozna, mivel a bevezetést követően lényegesen lecsökkenne a rendkívüli műszaki meghibásodások száma, illetve könnyebben leszűkíthető ezen meghibásodások oka és okozója, valamint megkönnyíti a vezetéstechnikai hibák kiszűrését.

Az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikájának aktuális kérdései

Rózsa Tibor őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Doktori Iskola

IIDBL-1

Témavezető: Dr. Matus János, egyetemi tanár

A téma kutatásának célja tudományos megalapozottsággal meghatározni az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikája kialakításának elveit, a rendelkezésre álló szakirodalom alapján feltárni az integráció ezen területének összefüggéseit, felvázolni az európai védelem kialakításának elméleti és gyakorlati lehetőségeit. A bevezetőben vizsgálom az európai biztonság megteremtésének szükségszerűségét és lehetőségeit a II. világháború utáni biztonságpolitikai környezetben, menekülés a múlttól vagy összefogás a jövő érdekében. Ezután áttekintem a biztonsági dimenzió fokozatos megjelenését az európai integráció folyamatában a Római Szerződéstől az Amszterdami Szerződésig. Elemzem a Nyugat Európai Unió és a NATO kapcsolatait a közös európai biztonságpolitika megvalósításának lehetőségeként, kiemelt figyelemmel a NATO 1999. évi Stratégiai Konceptióját a NYEU kapcsolatokat illetően, illetve a NYEU 1999. évi luxemburgi felülvizsgálatát a NATO eszközök felhasználása szempontjából. Áttekintem a NYEU és az EU kapcsolatait az eddigi válságkezelési feladatok és a fejlesztés lehetőségeinek figyelembevételével. Elemzem az európai közös biztonság- és védelempolitika fejlesztésének lehetőségeit az Európai Unió helsinki csúcserkeztetén hozott döntései alapján. Végül az összegzésben kísérletet teszek a közös kül- és biztonságpolitika tendenciáinak felvázolására, az európai védelem kiépítésének lehetőségeire.

Sebestyén Attila őrnagy: A számítástechnikai alkalmazás története a Határőrségnél
(1989—1999)

ZMNE HTK Határrendészeti és védelmi tanszék
Konzulens: Zsigovits László hőr. alezredes

A szerző bemutatja a Határőrségnél a számítástechnika alkalmazásának történetét. Összefoglalja az elmúlt tíz év eseményeit, illetve ezen keresztül felvázolja az ok-okozati összefüggéseket. A tapasztalatokat elemezve rámutat a szükségszerűen végbemenő folyamatokra, állomány (szervezet)-feladatrendszer viszonyára. Bemutatja a kialakult számítástechnikai kiszolgálás folyamatait és szintjeit, az üzemeltetés és alkalmazás hiányosságait, ennek okait és az általa vélelmezett megoldási lehetőségeket. Mivel a Határőrségnél a választott témában még nem született átfogó dolgozat, így a szerző a megfigyelés, az empirikus tapasztalatszerzés alapján gyűjtött információkat elemezte, analizálta. Felhasználta a többéves alkalmazói és számítástechnikai középvezetői ismereteit is. Kutatást végzett az adott rendszerre vonatkozó szabályzó és felhasználó támogatási háttérre, a taxatikus felsorolások pontosítása miatt személyes interjúkat végzett a korábbi üzemeltetőkkel.

„A GPS nem csak mint egy önálló navigációs rendszer” – A műholdas helymeghatározási rendszer rendszeresítésének lehetőségei az MH-ban.

Sebők István hallg.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Bolyai János Műszaki Főiskolai Kar
Fegyverzettechnikai mérnök szak, 4. évf.
08441 sz.

Témavezető: Barna József mk. alezredes

A kutatásom célja az volt, hogy a műholdas helymeghatározó rendszer (GPS) jövőbeni honvédségen belül történő rendszeresítésének körülményeit, lehetőségeit és műszaki háttérét vizsgáljam.

A dolgozatom tartalmazza a műszaki háttér megteremtésének követelményeit és pénzügyi háttérét, a háborús és békebeli körülmények közötti alkalmazásának pontossági követelményét. A alkalmazás vizsgálata az új NATO harceljárások szerint. A leglényegesebb része a folyamatos rendszerbenntartás és alkalmazás során felmerülő követelmények tisztázása és a logisztikai (kiszolgáló) háttér felállítása. A másik lényeges pont a rendszer kiképzési és oktatási háttérének megteremtése. Az utolsó pont a ma már kikerülhetetlen momentum a rendszer környezetre gyakorolt hatásának vizsgálata.

A dolgozatom végén húzok egy pénzügyi és technikai követelmény egyenleget, hogy milyen minimális anyagi és humán ráfordítás szükséges a rendszer megteremtéséhez.

A határórség gazdasági szervezetének fejlődése 1989-től napjainkig és a korszerűsítés
lehetőségei az Európai Unióhoz való csatlakozás jegyében

Szabados Ágnes hőr. zls.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Vezetés és Szervezéstudományi Kar

Gazdálkodó szak, 4. évf., 15441

Témavezető: Faggyas Zoltán hőr. mk. alezredes

Dolgozatom az 1989-ben bekövetkezett politikai rendszerváltás óta a Határórség gazdasági szervezetében - számos külső és belső tényező hatására- bekövetkezett módosulásait vizsgálja. Mind a társadalmi elvárások, mind pedig a határórségi feladatok kibővülése szerepet játszott ezekben a változásokban.

Nem titkolt célom az, hogy ráirányítsam a figyelmet arra, mennyi átszervezés történt e szervezeti egységnél az elmúlt években, ami azt jelenti, hogy nem volt pontos e szervezetek hatékonyságának vizsgálata.

A vizsgált folyamatokból levont következtetésem - amit a német példa is alátámaszt – az, hogy a gazdasági szervezetek további átszervezését úgy célszerű végrehajtani, hogy biztosítsa a szervezet önállóságát és a törvények által előírt kötelezettségek teljesítésének minimális feltételeit, valamint a korszerű, hatékony és gazdaságos működést.

HARCTÉRI IDEGEN-BARÁT FELISMERŐ RENDSZEREK

Szalai Tibor szds.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak, 2.évf.,
KMKE-2

Témavezető: Dr. Haig Zsolt alez., egyetemi docens

Dolgozatomban felvetem a mai háborús és nem háborús műveletekben kialakuló idegen-barát felismerési problémákat és ezek megoldására ismertetek néhány létező, esetleg még fejlesztés alatt álló Idegen-Barát Felismerő Rendszert. A XXI. század újszerű kihívásainak megfelelően napjainkra a katonai tevékenységekben egyre gyakoribbak a koalíciós (többnemzetiségű) műveletek, melyekben nem csak egy ország fegyveres ereje vesz részt hanem több ország katonáiból álló vegyes harci kötelékek. Ezen alakulatok tevékenysége során kiemelkedően fontos az interoperabilitás kérdése, mely többek között azt is feltételezi, hogy felismerik egymást minden harci, időjárási-, és látási körülmények között. Az ilyen problémák megoldására fejlesztették és fejlesztik folyamatosan a harctéri idegen-barát felismerő rendszereket (Identification Friend or Foe — IFF). A munkámban megpróbálom ezeket a rendszereket összefoglalni, rámutatni esetleges hibáikra, alkalmazási problémáikra, valamint lehetséges felderítésükre és az ellenük való tevékenységre. Dolgozatomban csak a harctéri IFF rendszerekkel fogok foglalkozni, mivel a levegő-levegő és a föld-levegő IFF rendszerekhez képest ez a terület még csak most indult fejlődésnek és az előző rendszerekkel már sok publikációban foglalkoztak.

Célom, hogy a dolgozattal bebizonyítsam a harctéri idegen-barát felismerő rendszerek alkalmazásának szükségszerűségét a Magyar Honvédség számára is.

A SZOJUZ ŰRHAJÓ LESZÁLLÓEGYSÉGÉNEK EJTŐERNYŐRENDSZERE

Szaniszló Zsolt
hadnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Repülő sárkány-hajtómű szak

Témavezető(k): Dr. Szabó László e. adjunktus, Dr. Magyarai Béla, Kastély Sándor,
Bánfi Lőrinc

A tanulmány a szovjet-magyar űrrepülés 20. évfordulójának tiszteletére készült. A televízió képernyőjéről minden bizonnyal sokaknak ismerős a Szojuz-35 űrhajó leszállóegységének és benne Farkas Bertalan repülő százados és Valerij Ny. Kubaszov visszatérését biztosító hatalmas ejtőernyő-kupola látványa. Noha ezek a feltételek nagyon meggyőzőek, rendkívül kevés információt nyújtanak azoknak, akik ezen – elsősorban személyszállító – eszköz Földre történő, nem repülőgépszerű leszállását lehetővé tevő berendezések iránt érdeklődnek.

Ennek érdekében a dolgozat szemléletesen ismerteti a harmadik generációs szovjet űrhajó minden olyan tervezési kritériumát, amelyek – a személyzet biztonságos visszatérésének érdekében – alapvetően meghatározzák az ejtőernyőrendszer kialakítását, működési folyamatát, egyes elemeinek jellemző tulajdonságait, illetve gyakorlati próbáinak végrehajtási módjait. A tanulmány tartalmazza a katasztrófát okozó műszaki hiányosságok mérnöki megoldásait, amelyek a napjainkban is használatban lévő ejtőernyőrendszer kiváló megbízhatósági mutatójához vezettek.

A közvélemény manipulációja
Hipotézisek a Kurszk orosz atom-tengeralattjáró katasztrófájával kapcsolatban

Szénási Endre
őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Biztonság- és Védelempolitika nappali kiegészítő szak, 1. évf.
BVKN-4

Témavezetők: Dr. Vincze Lajos professzor, tanszékvezető
Szegő Krisztina

A dolgozat a Kurszk atom-tengeralattjáró katasztrófájával kapcsolatos interdiszciplináris jellegű elemzés, amely három fő hipotézis leírását és azok bizonyítását tartalmazza. Ezek a kommunikáció-elméleti-, a hajó elsüllyedésére vonatkozó-, valamint az orosz haditengerészet működésével kapcsolatos hipotézisek. A kutatás célja a katasztrófa tudományos igényű megértése, elemzése, valamint egyes alapvető megválaszolatlan kérdésekre adott lehetséges/valószínű magyarázat adása. A dolgozat megírása kiterjedt sajtóvisszhang gyűjtésen és rendszerezésen alapul (melléklet), amelyben különböző országok sajtóforrásainak anyagai találhatóak időrendben. Ez egy kiegyenlített (USA, Oroszország, Nagy-Britannia, Magyarország stb.) nemzetközi visszhang elemzésére ad lehetőséget.

Szemben a sajtóvisszhangban kialakult - az orosz politikai és katonai felső vezetés szerepét olykor leegyszerűsítő – képpel, az elemzésből az is kiderül, hogy a szereplők hogyan, milyen érdekek által vezérelve cselekedtek. Az orosz politikai és katonai felső vezetés kritikus szemmel végrehajtott bírálatok középpontjába kerül, az elemzés ugyanakkor leszámolni igyekszik azzal a szemlélettel, mely szerint a katasztrófa menedzselésével kapcsolatos súlyos problémák kizárólag a vezetők egyéni tulajdonságaiban, amorális, önző, cinikus hozzáállásában keresendők. Az elemzések során kirajzolódik az a háttér, társadalmi alap, amely a történetek mélyebb megértéséhez, magyarázatához szükséges.

A dolgozat legrészletesebben kidolgozott feltevése a közvélemény manipulációjával kapcsolatos hipotézis, amely a sajtóvisszhangnál részletesebb, elemző jellegű betekintést nyújt a közvélemény manipulációjának okai, céljai, az orosz vezetők által várt és a ténylegesen bekövetkezett manipulációs hatások világába. A dolgozat az érdekek és az indítékok elemzésén túl tartalmazza az általános politikai, gazdasági, hadászati, kommunikáció-elméleti, hadtörténeti kérdések elemzését, amelyek a hipotézisek esetleges konkrét, a jövőben nem kizárható cáfolata esetén sem veszítik érvényüket, aktualitásukat.

Az öngyilkosságok és az öngyilkossági kísérletek objektív vizsgálata a Határőrség
hivatásos és szerződéses állományában

Szendrei János
hőr. törm.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Határrendész és védelmi vezető Levelező III. évfolyam

Témavezető: Dr. Szabó Tamásné alezredes

Hazánkban évente kb.: 4000 ember vet önkézzel véget életének. A határőrség sem elszigetelt szervezet, hanem szerves része a magyar társadalomnak, ebből következik, hogy a Határőrség személyi állományában sem mentes azoktól a hatásoktól, beidegződésektől, valamint kulturális és szokásrendszertől, amely az egész társadalmat átítatja, jellemzi. Az elmúlt időszakban, a Határőrség állományában bekövetkezett öngyilkosságok késztettek arra, hogy megvizsgáljam a hivatásos és szerződéses állományban az öngyilkosság és az öngyilkossági kísérlet jelenségét.

Dolgozatom első részében " Az öngyilkosságok és öngyilkossági kísérletek" fogalmának meghatározása, ezek társadalmi megítélése. Az öngyilkosságok rövid kultúrtörténetének bemutatása. Az önkézzü halált vállalok családi háttérének vizsgálata.

Az öngyilkosságok pszichés háttérének elemzése volt.

Második részében a hivatásos állomány vizsgálata: A határőrség személyi állományának munka alkalmassági és időszakos pszichikai szűrvizsgálatának elemzése. A határőrségnek, mint munkahelynek vizsgálata. A hivatásos állományban előforduló deviáns magatartások vizsgálata.

Szeretném, ha pályamunkám segítséget nyújtana a határőrparancsnokok öngyilkosságra, öngyilkossági kísérletre hajlamos alárendeltjeik kiszűrésére, tettük megelőzésére.

SPANYOLORSZÁG HATÁRŐRIZETE SCHENGEN TÜKRÉBEN

Szentes Ferenc hör. zászlós, Bakai Kristóf Péter hör. hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Határrendészeti és -védelmi vezető szak levelező III. (HVALH3) évfolyam,
Határrendészeti és -védelmi vezető szak nappali II. évfolyam (HVANH2)

Témavezető: dr. Pálvölgyi László hör. alezredes mb. tanszékvezető

Értekezésünk Európa határán a Spanyol Határellenőrző szerveket hivatott bemutatni mint, a Schengeni határőrizeti rendszer egyik legfrekvenciáltabb határellenőrző rendszerét. Európa határában – mondják a Spanyolok és mondhatjuk mi is – hiszen ahogy mi a keletről, úgy a Spanyolok a délről Európára nehezedő hatalmas migrációs nyomás felfogói, levezetői. Művünkben végigvesszük mind a Schengeni normák kialakulását és szabályozóit, mind a Spanyol állam kialakulását, földrajzi, gazdasági viszonyait, amely két „vonal” a spanyol határellenőrző szervek jogi szabályozásának bemutatásánál kapcsolódik szorosan össze. Ettől a ponttól kezdve kibontjuk, bemutatjuk a határőrizetben és határforgalom-ellenőrzésben érintett szerveket, azok szervezeti felépítését, feladatait

Összefoglalva megállapíthatjuk, hogy a sok egyéb ilyen anyag mellett ez egy hiánypótló „érdekesség”. A Spanyol határőrizeti szerveknek – tudunkkal – ilyen részletes és magyar nyelvű bemutatása még nem született hazánkban.

A GSM ÉS UMTS RENDSZERŰ RÁDIÓTELEFONOK GYAKORLATI
JELENTŐSÉGE ÉS ALKALMAZHATÓSÁGA A MAGYAR HONVÉDSÉGEN
BELÜL

Szombathy Árpád mk.őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi kar
Katonai Kommunikációs Rendszerszervező Tanszék
Haditechnikai Menedzser

Témavezetők: Maradi István,
Üzemeltetési Igazgató WESTEL GSM Rt.

Fekete Károly mk. alezredes
Egyetemi adjunktus

A dolgozatban szereplő rendszerek használatát a Magyar Honvédség területén alkalmasnak találtam. Ugyan a rendszer nem teljesen védett a lehallgatás és zavarás ellen, a rendszer mégis alkalmazhatóságát bizonyította, például az 1999-es árvíz idején, amikor ugyanis tesztelték a GSM-PRO rendszerű telefonokat, mely igazán a Honvédségi viszonyok és helyzetekben megállta helyét. Ezen rendszerű készülékek fokozottan képesek ellenállni a víznek, a pornak, a sárnak, az ütésnek stb. Ma ezek a telefonok már a kereskedelmi forgalomban is kaphatók, pl.: a SIMENS, az ERICSSON. Megállapításom szerint a GSM 900, a GSM 1800 és UMTS rendszerek nyílt távbeszélő eszközként bármikor alkalmazható, a szolgálati és minősített beszélgetéseket a megfelelő rejtjelzőeszközökkel való kiegészítésével szintén alkalmas lehet. Béke időszakban a telefonrendszerek alkalmazhatósága nem jelent különösebb problémát, mivel a különböző szolgáltatók képesek biztosítani a kiesésnélküli forgalmazást.

Minősített esetekben a rendszert részben alkalmasabbnak találom a vezetékes rendszernél, mivel a kiépítés nem jelent gondot tábori körülmények között, hiszen a rendszerek lefedik az adott területet, és az esetlegesen kieső átjátszó állomások mobil állomással, sokkal rövidebb idő alatt helyreállítható, mint egy vezetékes rendszer kialakítása.

Ezek a rendszerek alkalmazhatóak a felderítés során is, hiszen akár mozgóképet is képes átvinni, ugyanakkor nehezen felderíthető a mobilkészülék kis adóteljesítménye miatt. Az eszközök adóteljesítménye nem egyenletes, ez attól függ, hogy a készülék milyen távolságra van a bázisállomástól, de az 1 Watt teljesítményt nem haladja meg.

A nemzetközi közúti áru fuvarozás irányító és ellenőrző rendszerei

Sztanek András hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Közlekedésmérnök szak 3. évf. 14338. Szakasz

Témavezető: Szászi Gábor mérnök őrnagy

A 90-es évek elejére a műholdtechnika fejlettsége, valamint a kommunikációs hálózatok globális lefedettsége olyan szintet ért el, ami lehetővé tette a pozíció meghatározó rendszerek elterjedését. Az áruszállítás (főleg a közúti áruszállítás) valamint a személyszállítás (nagy értékű személygépkocsik felügyelete) terén vannak jelen különböző rendszerek.

Célom, hogy ismertessem az aktuális rendszereket, azok felépítését, működését, alkalmazási területeit. Kitérek a katonai alkalmazás lehetőségeire.

Úgy gondolom, hogy a téma napjainkban aktuális. A rendszerek hazánkban még nem elterjedtek, de a közeljövőben nőni fog az alkalmazók száma.

A járőr és kábítószer-kereső kutyák alkalmazása a Határőrségnél

Szurcsik Zoltán törm.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Határrendészeti Szak

3. évf. Hőr. Lev.

Témavezető: Krizsán János nyá.ftzls.

Dolgozatom megírásával az volt a célom, hogy a szolgálati kutyák sokrétű alkalmazását a Határőrség feladatrendszerében kihangsúlyozzam. Ez a téma véleményem szerint az utóbbi években (a sorkatonai szolgálat megszűnése óta) kevés nyilvánosságot és elismerést kapott a Határőrség munkájában.

A felsorolt szakirodalmak felhasználása mellett saját tapasztalataim is sokat segítettek a dolgozat megírásában.

A határőrizet terén a járőr-kutyák, míg a határforgalom területén a kábítószer-kereső kutyák kiképzését, gyakorlati alkalmazását, illetve a kutyavezetők kiválasztását és feladataikat mutatom be.

Sajnálom, hogy országos szinten eredményességi mutatók nem készülnek e szakterületről, de az Országos és Nemzetközi versenyeken elért eredmények a határőrségi kutyák és kutyavezetők felkészültségéről nagyon pozitív képet mutatnak.

A SZÓRT SPEKTRUMÚ HÍRKÖZLŐ ESZKÖZÖK ÉS RÁDIÓELEKTRONIKAI FELDERÍTÉSI KÉRDÉSEIK

Takács Melinda hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Rádióelektronikai Felderítő szak, IV. évf.

Témavezető: Ványa László mk. alez

A szórt spektrumú kommunikációt (SST-Spread Spectrum Technique) a második világháború során katonai célokra kezdték el kutatni, fejleszteni. Ez a technika igen jól szolgálta a nagy zavarállóság, az interferencia elnyomás, a csekély zavarkeltés, a titkosság, illetve titkosíthatóság, valamint a nehéz felderíthetőség követelményeit: egy szinte észlelhetetlen rádió adástechnika kifejlesztését tette lehetővé. A rádióhírközlésben végbemenő fejlődés egy időre úgy tűnik, a hírközlést hozta lépéselőnybe a rádiófelderítéssel, lehallgatással és zavarással szemben. A hagyományosnak nevezhető analóg rádióadások felderítésére, lehallgatására, iránymérésére készült berendezések fizikai működési elvük, konstrukciójuk miatt nem alkalmasak erre a feladatra, ezért elvileg is új konstrukciókat kell keresni és alkalmazni. Napjainkra széles körben elterjedtek a frekvenciaugratásos és más szórt spektrumú berendezések, amelyeket a világpiacon szabadon be lehet szerezni, nem kis gondot okozva ezzel a rádiófelderítés számára. A kihívásra megfelelő választ adni képes berendezések elterjedése azonban közel sem ilyen gyors, mivel a legújabb fejlesztések mindig érzékeny területek voltak a polgári és a katonai technológiában. Jelen tudományos diákköri dolgozat célja bemutatni a szórt spektrumú hírközlés kialakulásának lényegesebb állomásait, működésének elvi alapjait, és azokat a problémákat, amelyeket a rádióelektronikai felderítés számára ez a technika jelent. Néhány eszköz részletesebb ismertetésével a mai korszerű eljárások megvalósítására kívántam példákat hozni.

A KERESZTÉNY EGYHÁZ SZERVEZETEINEK KIÉPÍTÉSE ÉS VEZETÉSI RENDSZERÉNEK KIALAKÍTÁSA A KERESZTÉNY ÓKORBAN.

Takács Zoltán hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar

Katonai vezető szak III. évf. 1230

Témavezető: Czuprák Ottó alezredes tanszék vez. h.

A dolgozat a keresztény egyház szervezeteinek kialakulását követi nyomon a keresztény ókor végéig, arra keresve a választ, hogy kb. 1800 évvel a tudományos vezetéselmélet kialakulása előtt mennyire voltak jelen a ma ismert szervezetépítési, vezetési és irányítási módszerek illetve funkciók. A nyugati egyház szervezeti és vezetési sajátosságainak bemutatása mellett a szerző részletesen elemzi a keleti egyház sajátos vonásait, a szerzetes rendek kialakulását is. A dolgozatban a szerző a felsorolt területek részletes elemzésével arra a következtetésre jutott, hogy a katolikus egyház szervezeteinek kialakításakor átvették a megelőző korszakok vezetési elveit, elsősorban a katonai szervezetek irányítási módszereit. Az egyház tanainak gyors és hatékony elterjesztése, a szervezetek kiépítésének és működtetésének hatékonysága érdekében a mindenkori feladathoz rendelték hozzá a szervezetek felépítését és irányítását. Ennek érdekében maximálisan figyelembe vették az egyes területeken a helyi sajátosságokat is.

KATONAI INFORMATIKAI HÁLÓZATOK BIZTONSÁGA

Tálasai Vilmos mk. őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak, 3. évf., KMKEL-1

Témavezető(k): Dr. Vass Sándor őrgy., egyetemi docens

A jövő fejlett, katonai információs infrastruktúrájának kialakítása során nagy figyelmet kell fordítani az egész rendszer, de különösképpen a védelmi informatikai rendszerek biztonsági követelményeinek teljes betartására és alkalmazására. Csak így képzelhető el az információk gyors összegyűjtése, feldolgozása és intenzív, biztonságos felhasználása.

A biztonság jelentősége a számítógépek tömeges alkalmazása, hálózatba való összekapcsolása esetén megnő. Különböző biztonsági ellenőrzésekre van szükség, hogy az alkalmazói folyamatok között biztonságos kommunikáció legyen. A biztonságos kommunikáció eljárásainak illeszthetőknek kell lenniük a nyílt rendszerekhez és összhangban kell lenniük a nemzetközi szabványajánlásokban definiált referenciamodell előírásaival.

A tanulmányban bemutatott és hivatkozott hálózati biztonsági szabványok és ajánlások részletesen tartalmazzák a biztonsági követelményrendszert.

AZ AMERIKAI EGYESÜLT ÁLLAMOK ÉS A NÉMET SZÖVETSÉGI
KÖZTÁRSASÁG HATÁRŐRIZETÉNEK JELLEMZŐI, ADAPTÁLHATÓ
VONÁSAI A MAGYAR HATÁRŐRIZETBEN

Tóth Elek hőr. hdgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Határőr Tanszék

Témavezető: Dr. Pálvölgyi László hőr. alez., egyetemi docens

A témaválasztásnál azt a célt tűztem magam elé, hogy az Amerikai Egyesült Államok és a Német Szövetségi Köztársaság határőrizeti rendszerének bemutatásával, valamint elemzésével találjak olyan csatlakozási pontokat, amelyek a magyar Határőrség működésébe illeszthetők, biztosítva a Magyar Köztársaság határai sérthetlenségét, továbbá az európai uniós követelményeknek való megfelelést.

Dolgozatom kidolgozása során a vizsgálat alapvető módszereként az összehasonlítást, valamint az erre alapítottan megállapítható egyezőségek kimutatását alkalmaztam. A határőrizeti jellemzők közötti hasonlóságokat azonban csak akkor emeltem ki, amennyiben azok a magyar sajátosságokkal is összhangot mutatnak.

Megítélésem szerint vannak más országok határőrizeti rendszerében olyan elemek, amelyek alkalmazhatók a magyar gyakorlatban és közülük a magyar történelmi hagyományoknak megfelelően kialakult politikai, gazdasági, közigazgatási intézményi rendhez igazítható elemek átvétele javíthatja a feladatvégrehajtás színvonalát.

AZ 1848/49-ES SZABADSÁGHARC TÁPIÓBICSKEI ÜTKÖZETE

Tóth Gusztáv határőr szds.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Határrendészeti- és védelmi vezetői szak 2. évf.
HRKN-2

Témavezető: Dr. Csikány Tamás alezredes

Az 1848/49-es szabadságharc hadjáratai közül kétségkívül a legsikeresebb a tavaszi hadjárat volt. A dicsőséges hadjárat talán egyik legfontosabb és legérdekesebb helyszíne a tápióbicskei ütközet volt. Fontosságát a hadjárat tervének kitudódásának, érdekességét pedig az itt lezajlott párbajnak tulajdonítom.

Célom volt részletes, összefoglaló képet adni az ütközet előzményeitől kezdve, a pontos lefolyásán át, az ütközetet követő eseményekig, illetve bemutatni Tápióbicske lakosságának az ütközettel kapcsolatos példaértékű hagyományörzését. A könyvtári, térképtári és levéltári anyagok mellett, az ütközet helyszínén is végeztem kutatásokat, így ennek eredményeként az ütközet óta fennmaradt helyi hagyományok is szerepelnek a dolgozatban. Bemutatásra kerültek az ütközetet megőrző helyi emlékművek, sírhelyek is.

A PAL-optika és alkalmazási lehetőségei a haditechnikai eszközökben

Tóth Imre mk. őrgy.

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Haditechnikai menedzser szak, 2. évf., KMKE-2

Témavezető: Ványa László mk. alez. egyetemi adjunktus

A dolgozat alapötletét a Kiss Károly Hadtudományi Klub 2000. március 22-i nyilvános előadása szolgáltatta, ahol a résztvevők személyesen ismerhették meg a Pal-optikát és feltalálóját, Greguss Pál professzort, meggyőződhetek ötletének egyszerűségéről és nagyszerűségéről.

A dolgozat az előadáson elhangzott rövid fizikai alapoknál mélyebb fénytani ismeretek áttekintése után, a további alkalmazási javaslatok szempontjából fontos kiegészítő eszközöket is közelebbről ismerteti. A továbbiakban áttekint néhány olyan konkrét alkalmazást, amelyet Greguss professzor dolgozott ki és használnak a mai napig is (PALADS, AQUAPAL, Exploratores, EXOSCOPE).

A dolgozat harmadik nagy egysége a Pal-optika haditechnikai alkalmazásaira tesz javaslatot. A Pal-optika alkalmazása műszaki paraméterei és konstrukciós sajátosságai révén rendkívül széles körben indokolt az optikai felderítésben, a páncélozott célok automatizált önvédelmi rendszereinek új alapokon nyugvó kifejlesztésében, a harctéri érzékelő rendszerekben, az őrzés-védelmi és sok más haditechnikai eszközbe történő beépítésre.

A dolgozat célja a Pal-optika megismerésén túl annak szélesebb körben való további megismertetése, propagálása, a katonai alkalmazás egyes területeinek felvillantása volt. A legkorszerűbb hadiipari kutatások főleg az Egyesült Államokban és a legfejlettebb NATO országokban folynak. A megvalósított alkalmazások bizonyítják, hogy mi is képesek vagyunk adott részterületeken megfelelő szintű innovációval bekapcsolódni a kutatás-fejlesztési programokba.

HARCJÁRMŰVEK FELDERÍTHETŐSÉGÉNEK CSÖKKENTÉSI LEHETŐSÉGEI

Tóth Tamás őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Katonai Elektronikai szak, 2. évf.,
KMKE-2

Témavezető: Dr. Vass Sándor őrnagy, egyetemi docens

A felderítési információk ellenség elől való rejtése fontos elemét képezi a harctevékenységnek. Az utóbbi évtizedekben kifejlesztett "stealth" (lopakodó) technológia sikerrel bizonyította a repülő eszközök rádiólokátorok elleni álcázásának lehetőségét.

A dolgozat a harcjárművek vonatkozásában keres megoldást a felderíthetőség csökkentésének lehetőségeire. A dolgozat szerzője megvizsgálta a repülőknél bevált technikai eljárások, módszerek földi harcjárműveken való alkalmazhatóságát és javaslatokat tesz a harcjárművek ámuló jellemzőinek csökkentési lehetőségeire.

Vizsgálatait az elektromágneses spektrumon kívül a látható és nem látható fénytartományokra is kiterjeszti, ezzel is törekedve az álcázás egyre valószínűbb megvalósítására.

A dolgozatban számbavételre kerülnek a harcmező felderítésére alkalmazott főbb technikai eszközök, valamint a harcjárművek ámuló jellemzői. A dolgozat kiemeli az infravörös tartományú felderítés elleni védelem jelentőségét és lehetőségeit. Bővebben foglalkozik a földi mozgócél felderítő rádiólokátorok elleni védelemmel, ezen belül is a harcjárművek szerkezeti kialakításával és a különböző rádióhullám elnyelő speciális bevonatokkal.

Számításokkal bizonyítja a módszerek alkalmazhatóságát, amelyekkel biztosítható a harcjárművek rádiólokációs felderíthetőségi távolságának csökkentése.

A PRZEMYSLI TÁBORI UJSÁG

Tóthi Gábor

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Hadtudományi Kar
Biztonság- és védelempolitika szak, 2. évf.
BVA-3
Témavezető: Nagy Tamás örgy. adjunktus

A dolgozat tárgya, egy első világháborús hadi kiadvány - a Tábori Ujság – elemzése. Eddigi ismereteink szerint ez volt a legelső magyar, világháborús, tábori körülmények között létrehozott újság. A galíciai hadszíntéren, Przemyśl várában szerkesztett lap - 1914. októberétől 1915. márciusáig, a város feladásáig - bő öt hónapon keresztül jelent meg, miközben a várost orosz csapatok zárták körül.

A téma feldolgozásánál a Tábori Újság minden száma felhasználásra került, kizárólag a történelmi tények származnak más forrásból.

A munkában a háborús propaganda eszközei – az ellenséges és saját csapatokról kialakított kép szembeállítás, valamint a tabutémának számító veszteségek megjelenése – kerülnek előtérbe az újság cikkeinek tükrében.

Megfigyelhető, hogy a Tábori Újság nem nyújt hiteles képet a városon belül uralkodó helyzetről, hiszen a “várvédőket bomlasztó híreket” cenzúrázták, sőt egyes számokat be is tiltottak. Ennek ellenére az újság elérte célját: a központi, hivatalos hírek kiadásával megelőzte a “kósza” információk terjedését, az ötvenezres magyar kolónia számára szellemi táplálékot nyújtott, és a mai napig is hitelesen őrzi a különböző várparancsnoksági parancsok (pl.: előléptetések) szövegét.

1944. JÚNIUS 06. NORMANDIA
A 101. Légideszant Hadosztály tevékenysége a „D” napon
Varga Attila

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem

Hadtudományi Kar
Biztonság és Védelempolitikai Szak,
BVA-1
Témavezető: Horváth Csaba alez.

Dolgozatomban a 101. légideszant hadosztály „D napon” végrehajtott tevékenységét ismertetem. Ez a hadosztály a Utah partoknál partraszálló szövetséges erők tevékenységét készítette elő a hadműveleti terület mélységeiben, konkrétan a részükre meghatározott kijáratok és folyami átkelők biztosításával.

Magyar irodalom nem foglalkozik részletesen a hadosztály tevékenységével. Ezen okok miatt külföldi, legfőbbképpen amerikai dokumentumokat, írásokat dolgoztam fel. A dolgozatot további kutatásokkal lehetne gazdagítani, mint például fotóarchívumok feltárásával. A kutatásokat és az azok feldolgozása által létrehozott anyagokat nagyszerűen fel lehetne használni az egyetemi oktatásban, mint egy segédanyagként.

Végül úgy gondolom, hogy felhasználhatók azok a tapasztalatok, melyeket jelen esetben a deszantolásból levonhatunk, amikre a dolgozat végén külön kitérek. Olyan ismeretek ezek melyeket megismerve, nagyon sok olyan hibát el lehet kerülni, melyekbe az általam kutatott hadosztály is sajnálatos módon beleesett, önhibájukon kívül.

A TMM-3 NEHÉZ HÍDKÉSZLETEK ALKALMAZÁSÁNAK SAJÁTOSSÁGAI A
BÉKEFENNTARTÓ ÉS BÉKETEREMTŐ MŰVELETEK MŰSZAKI
TÁMOGATÁSA SORÁN

Varga István őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Hadtudományi Kar
Katonai vezető szak, 1. évfolyam
KVK-8

Témavezető: Dr. Kovács Tibor mk. alezredes, adjunktus

A téma kidolgozásának kutatási céljai:

a mozgásbiztosítás, ezen belül a TMM-3 nehéz hídkészlet alkalmazása során tapasztalt – a hazánk földrajzi viszonyaitól jelentős mértékben eltérő – katonaföldrajzi viszonyok és befolyásoló tényezők bemutatása;

a TMM-3 békeműveletekben történt alkalmazása tapasztalatainak összegyűjtése, feldolgozása és bemutatása;

a gyakorlati tapasztalatok feldolgozásával egy olyan anyag összeállítása, mely segítséget nyújt a gépkezelők, gépparancsnokok kiképzésében és a hasonló jellegű feladatok tervezésében; kiképzésében és a hasonló jellegű feladatok tervezésében A tanulmány elkészítése érdekében végzett kutatómunkám eredményét áttekintve az alábbi eredményeket értem el.

a) Feldolgoztam és rendszereztem mindazon – elsősorban a folyók jellemzőiből adódó – földrajzi viszonyokat, melyek Bosznia-Hercegovina területén befolyással bírnak a hídépítés feladataira.

b) Az előző megállapításból kiindulva bemutattam azon előkészítő feladatokat, melyeket a folyók jellemzőiből adódóan a TMM-3 hídkészlet telepítése előtt el kell végezni.

c) Gyakorlati példákon keresztül szemléltettem a TMM-3 hídkészlet telepítésének és fenntartásának feladatait a szokásostól eltérő viszonyok és követelmények között.

d) Mindezekkel sikerült egy olyan anyag összeállítását elvégeznem, mely segítséget nyújthat a szakemberek számára hasonló jellegű feladataik végrehajtása során.

Összegzett következtetések

a) A magyar honvédségben rendszeresített műszaki technikai eszközök, a gépkezelők megfelelő szintű kiképzését követően alkalmasak a hazai körülményektől eltérő környezetben is ellátni feladataikat.

b) A TMM-3 nehéz hídkészlet mozgékonyaságából, rövid telepítési idejéből, a kezelők kis létszámából és a készlet visszatelepíthetőségéből adódóan keskeny folyóakadályokon megfelel az alacsonyvízi-, és pontonhidak kiváltására.

c) Megfelelő előkészítés végrehajtása, valamint a különleges rendszabályok bevezetése után a hídkészlet alkalmassá válik az alaprendeltetéstől eltérő igénybevétel, használat követelményeinek is.

Összegzett következtetések

A Magyar Honvédség alakulatai egyre több békefenntartó misszióban vesznek részt, melyek száma a jövőben várhatóan még nőni fog.

E megállapításból kiindulva – a kötetlékek felkészítéséhez – elengedhetetlen a megszerzett tapasztalatok összegyűjtése és feldolgozása. E rövid tanulmányt is e tapasztalatok feldolgozása céljából készítettem, rendszerezve ezzel mindazon gyakorlati tapasztalataimat, melyeket a TMM-3 nehéz hídkészlet – a hazaitól eltérő körülmények közötti – alkalmazása során szereztem.

E munka során megállapítottam:

- a) A magyar honvédségben rendszeresített műszaki technikai eszközök, a gépkezelők megfelelő szintű kiképzését követően alkalmasak a hazai körülményektől eltérő környezetben is ellátni feladataikat.
- b) A TMM-3 nehéz hídkészlet mozgékonyaságából, rövid telepítési idejéből, a kezelők kis létszámából és a készlet visszatelepíthetőségéből adódóan keskeny folyóakadályokon megfelel az alacsonyvízi-, és pontonhidak kiváltására.
- c) Megfelelő előkészítés végrehajtása, valamint a különleges rendszabályok bevezetése után a hídkészlet alkalmassá válik az alaprendeltetéstől eltérő igénybevétel, használat követelményeinek is.
- d) A szokásostól eltérő igénybevételre mind a hídkészletet, mind a telepítő, karbantartó állományt fel kell készíteni.

A téma kidolgozása során elért eredmények

A tanulmány elkészítése érdekében végzett kutatómunkám eredményét áttekintve az alábbi eredményeket értem el.

- a) Feldolgoztam és rendszereztem mindazon – elsősorban a folyók jellemzőiből adódó – földrajzi viszonyokat, melyek Bosznia-Hercegovina területén befolyással bírnak a hídépítés feladataira.
- b) Az előző megállapításból kiindulva bemutattam azon előkészítő feladatokat, melyeket a folyók jellemzőiből adódóan a TMM-3 hídkészlet telepítése előtt el kell végezni.
- c) Gyakorlati példákon keresztül szemléltettem a TMM-3 hídkészlet telepítésének és fenntartásának feladatait a szokásostól eltérő viszonyok és követelmények között.
- d) Mindezekkel sikerült egy olyan anyag összeállítását elvégezni, mely segítséget nyújthat a szakemberek számára hasonló jellegű feladataik végrehajtása során.

Ajánlások

A tanulmányom kidolgozása során elért eredményeim honosítására az alábbiakat javaslom:

- a) A téma teljesebb kibontásával, kiegészítésével egy kiképzési segédlet (vagy annak egy fejezetének) összeállítása, mely segítséget nyújt a békefenntartó kiképzés során a gépparancsnokok, gépkezelők kiképzéséhez

- b) A hídkészlet sokoldalúságából, mobilitásából adódóan rendszeresítésüket a béketeremtő, béketámogató műveletek műszaki támogatását végrehajtó katonai szervezeteknél.
- c) A tanulmány példáját követve, más technikai eszközök (elsősorban a hazai körülményektől eltérő) alkalmazása tapasztalatainak feldolgozását és ezek későbbi egységes rendszerbe szerkesztésüket.

Felhasznált irodalom

- 1., Varga István - Rabi József: A TMM-3 hídkészlet alkalmazásának sajátossága
Tanulmány tervezet, 1996.
- 2., Dr. Kovács Tibor mk. alezredes: Béketeremtő- és békefenntartó alegységek
(kötelékek) működésének gyakorlati tapasztalatai az IFOR, SFOR feladatainak
tükrében. Tanulmány, 1999.
- 3., Mű/257. A TMM-3 hídkészlet kezelési utasítása

Vasútpolitika a II. Világháború után, hatásai a MÁV jelenlegi helyzetére

Vatai János hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Közlekedésmérnöki szak 3. évfolyam, 14338 szakasz

Témavezető: Szászi Gábor mk. őrnagy

Kutatásom célja a magyar vasút jelenlegi helyzetének, fejlesztési lehetőségeinek feltárása. A hitelesebb ismertetés érdekében vissza kell menni egészen a II. Világháború pusztításaihoz, ill. az azt követő újjáépítéshez kiemelve a Magyar Honvédség szerepét. Ismertetem az újjáépítés utáni tervgazdálkodást, ill. az akkori politikai hatást taglalom a vasútra nézve.

Levonva a következményeket, szót ejtek a korszak legjelentősebb eseményéről az 1968-as közlekedéspolitikai koncepcióról. Értékelem a koncepció eredményeit, hatásait a rendszerváltás körüli évekre. Lehetőségeimhez mérten megvizsgálom a jelenlegi helyzetet, továbbá felvázolom a MÁV jövőképét is.

További célom fejlesztési szükségesség hangoztatása, kiemelve annak katonai igényeit is, amit a dolgozatomban végén ismertetek.

A téma időszerűségére utal az, hogy a vasút Nyugat-Európában reneszánszát éli a környezetvédelmi, gazdaságossági ill. erős állami dotáció hatására. Magyarországon cél a vasút viszonylag magas részarányának megtartása, ami csak folyamatos fejlesztés és állami szerepvállalás mellett lehetséges.

Veszélyes áruk közúti szállításának szabályozása és annak katonai aspektusai

Verebéli Erzsébet hallgató

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kar
Közlekedésmérnök szak 3. évf. 14338. Szakasza

Témavezető: Szászi Gábor mérnök őrnagy

A veszélyes áruk közúti szállításánál bekövetkező balesetek száma folyamatosan növekszik. Ezek csökkentése érdekében el kell érni, hogy veszélyes árut csak a megfelelő szabályok betartásával szállítsanak. Ehhez ellentmondások nélküli, mindenki számára átlátható szabályozási rendszer kialakítása szükséges.

Magyarország törekszik arra, hogy minél előbb tagja legyen az Európai Uniónak, ezért az EU jogrendszerével harmonizáló szabályozási rendszert kell kidolgoznunk.

Hazánk már 1999 óta tagja a NATO – nak, ami kötelezettségekkel jár a veszélyes áruk szállításánál is. Mint tagország, nekünk is be kellene tartani az előírásokat, de ezt körülményeink a veszélyes áru szállításánál nem teszik lehetővé.

Kutatásom célja felvázolni azokat a legnagyobb problémákat, amelyek gátolják a nemzetközi szervezetek előírásainak való megfelelést és bemutatni azokat a lehetséges megoldásokat, amelyekkel a legkönnyebben leküzdhetjük hátrányunkat a többi tagországgal szemben.

A "Herbstnebel", azaz az ardenneki ellentámadás és következményeinek vizsgálata

Vincze Krisztián mk. főhadnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Pénzügyi szak, IV. évfolyam (2000-ben végzett)

Témavezető: Dr. Mészáros Margit Ph.D., oktató

Az ezredfordulóhoz közeledve egyre több irodalom jelent meg az elmúlt idők vitatott kérdéseiről. Különösen kedvelt témává vált a II. világháború, hiszen méreteit és heveségét tekintve páratlan volt a múlt háborúinak sorában. Az utóbbi időben egyre több kiadvány jelent meg ugyanarról a második világháborús témáról. Az események megítélése ugyanis törvényszerűen változik a régi levelek, iratok, memorandumok előkerülésével és az emberek gondolkodásának megváltozásával.

Vizsgálódásom középpontjába az 1944-es ardenneki német ellentámadást állítottam. Mivel a rendelkezésre álló, kifejezetten ezzel a témával foglalkozó, hazai irodalmak csak igen csekély számban jelentek meg, úgy gondoltam, érdemes ezzel a területtel foglalkozni, de a témaválasztást személyes érdeklődésem is indokolta.

Dolgozatom keretein belül törekedtem ezt az időszakot (előzményeket, hadműveleteket és következményeket) minél pontosabban bemutatni. A kutatómunkám célja az volt, hogy az események konkrét ismertetése mellett hangsúlyozzam e hadművelet történelmi jelentőségét. Továbbá az, hogy a körülményeket, a szemben álló felek erőforrásait megfelelően számba véve választ találjak arra, hogy egy eleve kudarcra ítélt német kísérletről, vagy egy zseniálisan kidolgozott haditervről volt-e szó, amely újabb fordulópontra lehetett volna a világháború történetében.

A KÖZBESZERZÉSI TÖRVÉNY ÉS ALKALMAZÁSA A HONVÉDELMI MINISZTERIUMBAN

Vörös Lászlóné őrnagy

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Hadkiegészítési szak, 2. évfolyam
VIKHL-2

Témavezető: Jászai Béla adjunktus

A dolgozat témakiválasztásának motivációja volt, hogy a Törvény hatályba lépésétől eltelt idő alatt a végrehajtás hogyan valósult meg. A munkavégzésem során egyre fontosabb szerepet kap a Közbeszerzési törvény előírásainak betartása, annak ellenőrzése, illetve az ellenjegyzések megjelenítése a Honvédelmi Minisztérium Központi Gazdaságirányítási Rendszerben.

Magyarország euro-atlanti integrációs tervei (a már megvalósult NATO csatlakozás, illetve Európai Unió belépést előkészítő megbeszélések megkezdése) is indokoltá teszik a Közbeszerzési törvény előírásainak szigorú betartását.

A dolgozat záró része az Európai Unió piacán a közbeszerzési eljárásokban pályázó, megjelenő vállalatok részvételi tapasztalataiból levonható következtetéseimet tartalmazza.

Egy meg nem vívott döntő csata háttere és következményei
Szeged-Szőreg, 1849. augusztus 5.

Zsoldos Katalin

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Vezetés- és Szervezéstudományi Kar
Védelmi igazgatási szak, 2. évf.
VIKHL-2

A dolgozat az 1849. augusztus 5-én Szeged-Szőregnél vívott csata elemzését választotta témájául, különös tekintettel a mindkét oldalról döntőnek szánt ütközetet megelőző viharos hadügyi és politikai eseményekre, valamint azok súlyos következményeire. Így időben felöleli nemcsak a három hetet, míg Szeged a szabadságharc fővárosa volt és az ezt követő kiürítést és csatát, hanem az orosz hadsereg betörésétől a fegyverletétel elhatározásáig tartó időszakot is. Forrásanyagát tekintve szerző a szabadságharc rendkívül gazdag memoárirodalmára, a megjelent értékelő-elemző munkákra és a helyi levéltári kutatásokra támaszkodott, célja pedig az volt, hogy megpróbálja feltárni egyrészt a hadi események és a belpolitikai válság közötti előzményi, valamint a Szeged feladása, a temesvári vereség és a fegyverletétel közötti következményi összefüggéseket, másrészt az idáig még nyilvánosságra nem került - főként helytörténeti jelentőségű - részleteket.

